

STRÄNGNÄS KOMMUN

Samhälle

Utbildning

Vård & Omsorg

Medarbetare

Ekonomi

ÅRSREDOVISNING 2017

Innehållsförteckning

Tillsammans tar vi långsiktigt ansvar	2
Så styrs Strängnäs kommun	3
Strängnäs kommuns organisation.....	4
Vision.....	4
Styrmodell	5
Brobygget	6
Förvaltningsberättelse	7
Omvärldsanalys.....	7
Strängnäs kommuns utveckling	8
God ekonomisk hushållning och balanskravsutredning	13
Måluppföljning av kommunfullmäktiges mål	15
Verksamhet i kommunala bolag - kommunkoncernen.....	25
Organisationer och gemensamma nämnder där kommunen har inflytande	28
Väsentliga personalförhållanden	32
Finansiell analys av kommunen	34
Korta fakta om Strängnäs kommun	44
Fem år i sammandrag.....	44
Kommunens inkomster	44
Kommunens kostnader	44
Så används 100 kr av din kommunalskatt.....	44
Finansiella rapporter.....	45
Redovisningsprinciper	54
Bilaga 1: Nämndernas bidrag till måluppfyllelsen	56
Revisionsberättelsen.....	59

Tillsammans tar vi långsiktigt ansvar

Tillsammans har vi i Strängnäs kommun under 2017 fortsatt att vårda en urstark högkonjunktur. Vi rustar oss för svårare ekonomiska tider. Redan nästa år ser vi lägre skatteunderlagsökningar, fortsatt stora krav på investeringar och en demografisk utveckling med bl.a. fler äldre som sätter press på alla landets kommuner så också på Strängnäs kommun. Vi ska klara av det genom att orka ta de svåra besluten och samtidigt med stark framtidstro fortsätta arbeta med att stärka vår attraktivitet som plats att bosätta sig på.

Bostadsbyggandet är starkt och vi ser att det finns ett stort intresse att leva och bo i Strängnäs kommun. Att vi har en stabil tillväxt som genererar stabila skatteintäkter är avgörande när vi ska möta det ökade kostnadstrycket. Under 2017 har vi förbättrat tillgängligheten till vår kommun genom att Strängnäs Resecentrum tagits i bruk. Vi ser fortsatt stora behov av att arbeta regionalt för att stärka tillförlitligheten, så att tågen går i tid samtidigt som vi nu stärkt komforten i resandet.

2017 har varit ett år då vi har lagt grunden för ett antal stora och svåra beslut som ska hjälpa oss att möta framtiden.

För att stärka Strängnäs kommun som attraktiv plats är det nödvändigt att vi höjer vår lägstanivå när det kommer till skolresultat. Vi lade grunden för det långsiktiga arbetet 2017 genom att fortsätta lägga viktiga pusselbitar i Skolutvecklingsprogrammet 2023.

Starka ekonomiska resultat 2016 och 2017 gör att vi tagit viktiga steg i kommunens digitaliseringsarbete. Att vi verksamhetsutvecklar med hjälp av digitalisering är både spännande och nödvändigt för att vi som kommun ska kunna fortsätta att erbjuda service av hög kvalitet.

Tillsammans med engagerade medarbetare och invånare ser vi fram emot att under 2018 fortsätta sträva efter att ta ett långsiktigt ansvar för Strängnäs kommuns utveckling.

Jacob Högfeldt
Kommunstyrelsens ordf (M)

Monica Lindell Rylén
1:e vice ordf kommunstyrelsen (S)

Cecilia Vikström
Kommundirektör

Så styrs Strängnäs kommun

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige tillsätter en kommunstyrelse och de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter. Nämndernas verksamhetsområden och inbördes förhållande beslutas av fullmäktige.

Kommunfullmäktige beslutar i ärenden av principiell vikt och av större betydelse, främst mål och riktlinjer för verksamheten, budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor. Vidare beslutar kommunfullmäktige om nämndernas organisation och verksamhetsformer, val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar, val av revisorer. Grunderna för ekonomiska förmåner till förtroendevalda, årsredovisning och ansvarsfrihet. Kommunfullmäktige beslutar också om folkomröstning i kommunen.

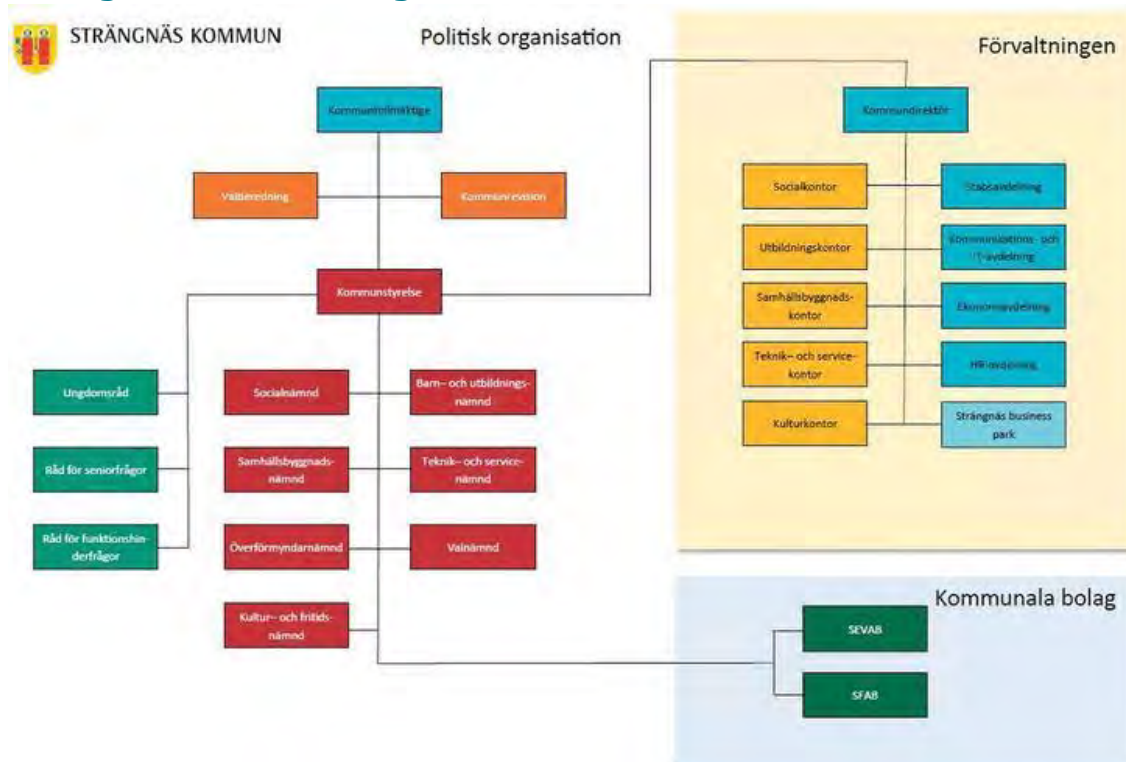
Parti	Mandat	Parti	Mandat
Moderaterna	17	Sverigedemokraterna	6
Arbetspartiet Socialdemokraterna	14	Centerpartiet	4
		Miljöpartiet	4
		Vänsterpartiet	3
		Liberalerna	2
		Kristdemokraterna	2
		Strängnäspartiet	2
		Mariefredspartiet	1
Totalt	31	Totalt	24

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och ska ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet, kommunalt ägda bolagen, gemensamma nämnder samt kommunalförbund kommunen är medlemmar i.

Kommunstyrelsen yttrar sig i alla ärenden som kommunfullmäktige beslutar om. Styrelsen har även det övergripande ansvaret för att besluten verkställs, följs upp och utvärderas.

Årsredovisningen upprättas av kommunstyrelsen och överlämnas till kommunfullmäktige. Enligt fjärde kapitlet i kommunala redovisningslagen skall kommunen upprätta en förvaltningsberättelse i årsredovisningen. Den ska innehålla en översikt över utveckling av kommunens verksamhet. Avsikten är att tillgodose informationsbehovet hos övriga förtroendevalda, medborgare, anställda och externa intressenter. Materialet och mer information om kommunens verksamheter finns tillgängligt på kommunens hemsida www.strangnas.se

Strängnäs kommuns organisation

Vision

Visionen är vår gemensamma ledstjärna och beskriver ett önskvärt framtida tillstånd. Den ska inspirera och utmana oss både i det dagliga arbetet och när vi planerar för framtiden. Visionen är grunden för arbetet med mål- och resultatstyrning i Strängnäs kommun. Visionen är inte definierad i mätbara termer.

Strängnäs kommuns vision

Tillsammans och med invånarnyttan i fokus, skapar vi framtidens hållbara kommun i hjärtat av Mälardalen

I Strängnäs kommun skapar vi vår framtid tillsammans. En positiv utveckling möjliggörs genom samspel mellan enskilda invånare, politiker, kommunanställda, näringsliv, ideella verksamheter och föreningsliv. Genom att ta vara på allas erfarenheter och kunskaper kan vi oavsett vilken roll vi har bidra till att göra vår kommun till en bra plats att bo och leva i.

Att alltid ha invånarnyttan i fokus innebär att utifrån tillgängliga resurser balansera invånarnas olika behov och önskemål.

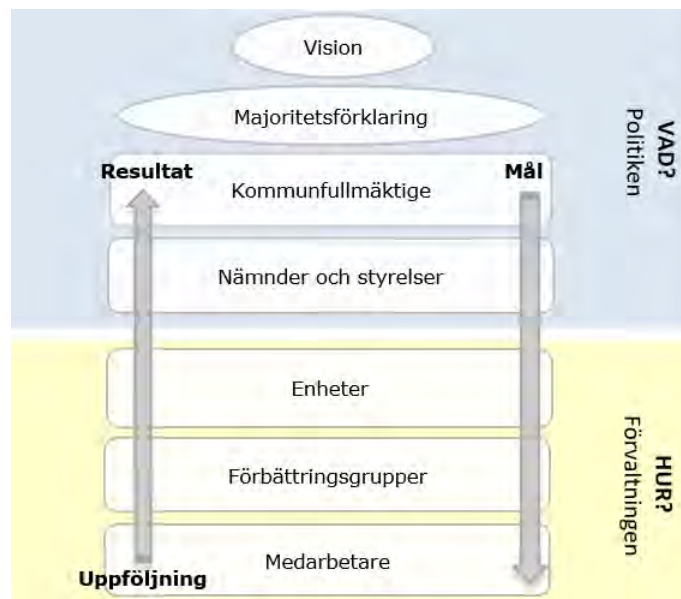
Tillsammans utvecklar vi en av landets mest eftertraktade kommuner. Vi skapar en hållbar kommun med hög livskvalitet och stor omsorg om invånarna, genom att erbjuda attraktiva boendeformer för alla, en skola i toppklass, företagande och arbetstillfällena, natur- och kulturupplevelser samt effektiva kommunikationer. För att hela tiden ligga i framkant arbetar vi tillsammans med ständiga förbättringar inom alla områden. Alltid med invånarnyttan i fokus.

Vårt läge i hjärtat av Mälardalen ger goda förutsättningar för hållbar utveckling och tillväxt.

Våra fyra huvudorter och den till stora delar Mälarnära landsbygden skapar en enastående miljö. Varje del av kommunen är i sig stark men tillsammans skapar vi en starkare helhet - en möjligheternas kommun.

Styrmodell

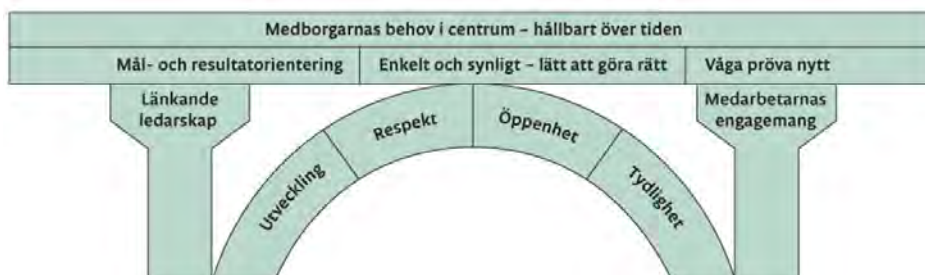
Styrningen utgår från kommunens vision och kommunfullmäktige anger inriktningen för all kommunal verksamhet genom målsättningar på kort och lång sikt. Kommunens mål- och resultatstyrning syftar till att alla ska kraftsamla kring det som är kommunens huvuduppdrag och stärka målkedjan från kommunfullmäktige ut till varje medarbetare. Genom att integrera övergripande strategier och planer i styrningen kan organisationen arbeta enhetligt för att nå kommunens övergripande mål.

Tillsammans med majoritetsförklaringen formulerar kommunfullmäktige övergripande mål med utgångspunkt från fem gemensamma områden; Samhälle, Utbildning, Vård och omsorg, Medarbetare och Ekonomi.

Brobygget

För att uppnå goda resultat för kommuninvånarna krävs en tydlig och stark färdriktning och styrning av verksamheterna. Det behövs gemensamma mål, strukturer och arbetssätt för att säkerställa att resurser används så effektivt som möjligt. Brobygget, är en beskrivning av de vägval och den riktning som vi valt och som organisationen lutar sig mot när vi utvecklar verksamheter och Strängnäs kommun. Värderingarna, principerna och visionen ger oss ett gemensamt språk och ett synsätt som blir ett stöd inför de beslut som behöver tas både i det dagliga arbetet som mer långsiktigt.

Brobygget - våra värderingar och principer

Genom att skapa en tydlig målkedja kan alla medarbetare se kopplingen mellan arbetet med ständiga förbättringar och organisationens förflyttningar i riktning mot visionen.

Principerna ska vara ett stöd för förvaltningen i utformningen av nya arbets- och förhållningssätt i syfte att förbättra resultat. Principerna kan fungera både som kompassriktning och checklista.

- Länkande ledarskap
- Medarbetarnas engagemang
- Mål- och resultatorientering
- Enkelt och synligt - lätt att göra rätt
- Våga pröva nytt
- Medborgarnas behov i centrum - hållbart över tiden

Strängnäs kommuns värdegrund beskriver och lyfter fram det förhållningssätt som ska prägla mötena och samspelet både internt inom organisationen som i möten och kontakten med medborgare och brukare. Hur medborgarna och brukarna upplever bemötandet har en avgörande roll i bedömningen av kvalitén på tjänsterna.

Värdegrunden utgår från ledorden utveckling, respekt, tydlighet och öppenhet och står för:

- Vi utvecklar individen, verksamheten och samhället
- Vi bemöter alla med respekt och värdighet
- Vi är tydliga i vårt agerande, i vårt förhållningssätt och i våra roller
- En fri och öppen diskussion är grunden för vårt förhållningssätt

Förvaltningsberättelse

Omvärldsanalys

I ett globalt perspektiv har världens ledare, genom FN, gemensamt enats om vad som behöver uppnås för att nå en hållbar utveckling. Detta sammanfattas i de globala hållbarhetsmålen - Agenda 2030. De globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling; den sociala, den miljömässiga och den ekonomiska. Sverige har antagit Agenda 2030 och menar att de globala utmaningarna löses lokalt. Det betyder att kommuner och landsting har en viktig roll och kommer följas upp med utvalda indikatorer.

Social hållbarhet handlar om att bygga ett långsiktigt och dynamiskt samhälle där grundläggande mänskliga behov uppfylls. Alla människor ska ges lika möjlighet till en god livssituation utifrån skilda behov och förutsättningar.

Miljömässig hållbarhet handlar om att långsiktigt bevara ekosystemets produktionsförmåga och biologiska mångfald och minska påverkan på naturens och människans hälsa. Det handlar om att rådande ekonomisk tillväxt inte ska få ske till priset av en förstörd miljö.

Ekonomisk hållbarhet handlar om att hushålla med mänskliga och materiella resurser på lång sikt eller med andra ord om att anlägga ett hållbart förhållningssätt till ekonomin.

Digital teknik har förändrat nästan alla branscher. Ständig uppkoppling till internet kommer snart att vara en naturlig del av livet för nästan alla medborgare. Förväntningarna på offentlig sektor ökar på att viss service alltid ska vara tillgänglig.

Ny teknik innebär också att nya färdigheter och kunskaper efterfrågas samtidigt som annan kunskap blir föråldrad. I dag kan vi konstatera att informations- och kommunikationsteknologi har haft stor inverkan på vårt sätt att leva, våra beteenden och våra värderingar. Internet och sociala medier erbjuder nya möjligheterna för människor att bygga relationer.

Tillit och trygghet blir allt viktigare för social sammanhållning. Många uppfattar nutiden som rörig, oförutsägbar och orättvis. Trots att Sverige är en trygg, säker och välmående del av världen ökar känslan av otrygghet och tilliten till både medmänniskor och till samhället minskar.

Allt högre kompetenskrav ställs på befolkningen. En gymnasieutbildning är ofta ett minimikrav för en anställning, och under förvärvslivet förväntas man anpassa sig till ett

föränderligt arbetsliv och utveckla nya kompetenser. Detta ställer höga krav på lärande och utveckling i hela utbildningssektorn.

FN:s klimatpanel IPCC har slagit fast att det är människan som med 95 procents sannolikhet har orsakat klimatförändringarna - något som nationer och människor över hela världen måste förhålla sig till. Allt fler är medvetna om detta problem och att vi behöver utveckla ny teknik för att minska utsläppen och förändra våra beteenden och livsstilar, genom till exempel ändrade transport- och matvanor samt ökad återvinning.

Med tanke på den internationella utvecklingen det senaste decenniet är bedömningar om den ekonomiska utvecklingen osäkra. Politiska kriser, hastiga omslag i förväntningar på tillväxten i Sverige eller omvärlden kan snabbt förändra förutsättningarna. Det kan också enstaka händelser göra, som Storbritanniens utträde ur EU, nya krigshot och liknande.

Flera bedömare räknar med en underliggande positiv trend i världsekonomin, som förlänger den konjunkturtopp som Sverige befinner sig i. Samtidigt måste vi vara beredda på att kommunens ekonomiska förutsättningar kan förändras snabbt.

Sverige är inne i en period av högkonjunktur med en hög ekonomisk tillväxt, som håller i sig ytterligare något år enligt flera bedömare. Under nästa planperiod 2019-2021 faller tillväxten tillbaka och det gör också sysselsättningen och skatteunderlaget. De kommande åren behöver vi skärpa verksamhetsplaneringen, bli allt effektivare och ha en smartare investeringsplanering.

Strängnäs kommuns utveckling

Digitalisering och IT

Ett fokusområde har varit och är digitaliseringsarbetet. Digitaliseringen är en förutsättning för den samhällsutveckling vi står inför och Strängnäs kommun behöver rusta sig för att rätt utveckla och nyttja digitaliseringens möjligheter. Rätt använd möjliggör digitaliseringen effektivitet, kvalitet och hållbarhet samt ett digitalt tjänsteutbud till nytta för både invånare, företagare och medarbetare.

För att öka Strängnäs kommuns attraktivitet för fiberinvesteringar har det under året funnits ett tvärfunktionellt arbete med att göra det både enkelt och kostnadseffektivt att investera i digitala infrastrukturer i kommunen. Arbetet resulterade bland annat i nya moderniserade markavtal och schaktvillkor och gjorde kommunen till en av Sveriges mest kostnadseffektiva kommuner att bygga fiber i. Detta arbete uppmärksammades av Telia i en skrift om bredband som släpptes på Almedalsveckan samt resulterade även till att kommunens bredbandsstrateg bjöds in till möte med statssekreteraren Alf Karlsson och Landshövding Liselott Hagberg i maj.

Demokrati och medborgardialog

Kommunikationen med medborgarna är en viktig del i att skapa förtroende. Kommunens webbplats är en viktig del i att vara öppen och transparent gentemot invånarna. Under 2017 påbörjades ett arbete med att bygga en ny webbplats. Arbetet beräknas vara klart i oktober 2018.

Samhällsplanering berör alla åldersgrupper av människor. En utvecklad medborgardialog har under åren blivit ett naturligt sätt för att i ett tidigt skede inhämta synpunkter och idéer från olika grupper av medborgare.

Samverkan med externa aktörer är värdefull och kommer att bli allt mer betydelsefull i ett hållbart samhälle, för att möta medborgarnas behov. Det föreningsbidrag som kommunen utger underlättar för föreningar att medverka.

Barnrättsperspektivet ska vara en självklarhet vid beslut och åtgärder som rör barn. Där är barnens egna synpunkter viktiga. Inför beslut som rör barn, får barn i skolorna ett erbjudande att delta i processen via respektive elevråd. De deltar sedan i möten med representanter för den verksamhet som ärendet berör. Barnen rapporterar vidare till klasskamraterna och på så sätt kan många barn vara delaktiga i besluten.

Strängnäs kommuns ungdomsråd (SKUR) består av ungdomar från 13 år. SKUR kan väcka egna frågor, bjuda in beslutsfattare till möten och anordna egna evenemang för ungdomar i kommunen. Ungdomsrådet är också rådgivande i olika ärenden.

Det pågår ett löpande arbete med att ha med råden för seniorfrågor och funktionshinderfrågor en som samrådsinstans för information och dialog innan beslut.

Dialoger genomfördes på flera platser i kommunen i arbetet med att ta fram ett kulturpolitiskt program i Strängnäs kommun. Det kulturpolitiska programmet och det idrottspolitiska programmet kommer att beslutas i kommunfullmäktige 2018.

Utveckling av kontaktcenter fortsätter. Fler mötesrum har tillkommit på entréplan i kommunhuset vilket skapar utrymme för fler möten med våra medborgare. Ett digitalt telefonisystem har installerats.

Näringslivsutveckling

Det långsiktiga målet enligt Näringslivsstrategin är att Strängnäs kommun ska bli Stockholmsregionens mest attraktiva plats för entreprenörer, företagare och företagsledare.

Kommunen arbetar löpande med att utveckla servicen inom de sex myndighetsområden företagare ofta har kontakt med; bygglov, miljö- och hälsoskydd, livsmedel, brandskydd, markupplåtelse och serveringstillstånd.

Verksamhetsutveckling inom myndighetsutövningen sker också genom vårt deltagande i SKL:s pilotprojekt Serverat - digital tjänst för serveringstillstånd. Det kommer att underlätta och förenkla ansökningsprocessen avsevärt för i första hand den sökande och även för handläggaren internt.

Dukat Bord-möten; numera etablerad mötesform för samlad myndighetskompetens för vägledning vid nyetablering, utveckling och eller företagsexpansion av något slag. Ett gemensamt möte för att förenkla företagarens väg inom de kommunala myndigheterna; bygglov, brandskydd, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd, livsmedelstillsyn, serveringstillstånd när det kan komma att kräva någon form av tillstånd och eller tillsyn. Mötet har blivit uppskattat inom kommunen och uppmärksammat utanför kommunen och ett flertal kommuner har besökt oss under året för att ta del av våra erfarenheter.

Arbetsmarknad

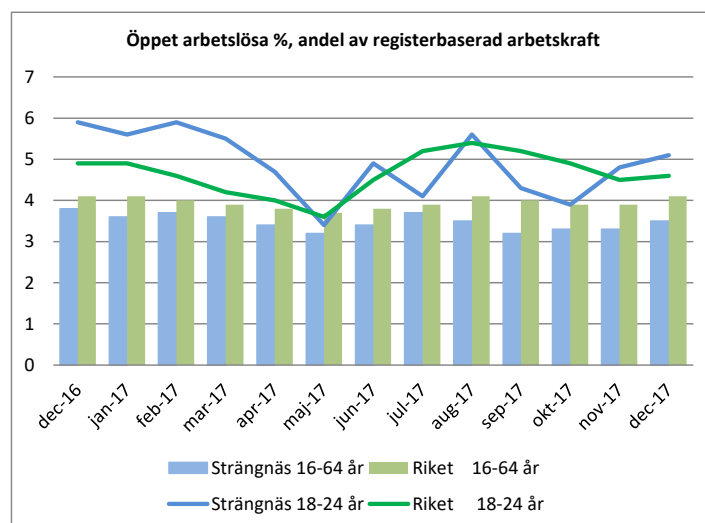
Sedan januari 2014 finns en arbetsmarknadsstrategi för Strängnäs kommun. Strategin syftar till att öka anställningsbarheten för de som är utanför arbetsmarknaden, minska antalet arbetslösa samt minska kommunens kostnader för ekonomiskt bistånd. Kommunen vill framhålla betydelsen av en effektivare matchning mellan arbetssökande och lediga arbeten för att efterfrågad kunskap och kompetens ska kunna tillgodoses. Strategin kräver samarbete och samverkan över förvaltnings- och politikområden samt mellan nationell, regional och lokal nivå. Under första halvåret 2018 utvärderas strategin och ett förslag till en ny strategi kommer att tas fram.

Arbetskraftsresursen har ökat de senaste åren utifrån att fler personer anvisats boende i kommunen från Migrationsverket. Sysselsättningen riskerar att hämmas, nationellt

och i Strängnäs, utifrån brist på arbetskraft med efterfrågad kompetens. Utifrån detta sker satsningar på utbildning exempelvis genom överenskommelsen mellan Arbetsförmedlingen och Strängnäs kommun i Delegationen Unga och Nyanlända till Arbete (DUA). Överenskommelsen utvidgades i slutet av året för att omfatta målgruppen nyanlända. Ungdomar som inte har klarat grundskola och gymnasieutbildning har svårare att få fäste på arbetsmarknaden. Aktivt arbete med ungdomar 16-20 år utanför gymnasiestudier bedrivs i kommunen inom kommunala aktivitetsansvaret (KAA).

Sysselsättningen i riket har ökat under 2017, förutom i gruppen utrikesfödda, och enligt Konjunkturinstitutet förväntas Sveriges ekonomi stärkas under 2018 och i inledningen av 2019. Strängnäs beräknas följa samma utveckling.

Sysselsättningen i Strängnäs (16-64 år) är totalt sett fortsatt hög under 2017 med en öppen arbetslöshet på 3,5 procent i slutet av året, vilket är under både riket och länet. Sysselsättningen för ungdomar (18-24) har ökat under året men i slutet sker ett trendbyte. Ungdomsarbetslösheten som minskade under våren har en ökande kurva i slutet av året och Strängnäs har högre ungdomsarbetslöshet än övriga riket i slutet av 2017.

Källa: Arbetsförmedlingens månadsstatistik

Bostadsmarknad

Strängnäs kommun med sina goda kommunikationer och närheten till Stockholm har relativt lätt att attrahera invånare. Dubbelspårsutbyggnaden av järnvägen, med nya resecentrum, kommer att göra kommunen än mer attraktiv som bostadsort. En grundläggande förutsättning för människor att vilja bo och verka i kommunen är att vi kan erbjuda bra möjligheter till bostäder. Bostadsbyggandet tog ordentlig fart under 2017, men antalet färdigställda bostäder under året har ändå inte nått upp till det som behövs för att tillgodose behoven. Med den flerdubbling av bygglov som lämnats under 2017 (761 st) bedöms målen för bostadsförsörjningen överträffas för kommande år.

Andelen hyreslägenheter inom beståndet har minskat sedan 1990-talet. Det skapar problem och hämmar den så kallade flyttkedjan och möjligheten att tillgodose behoven för ungdomar och utsatta grupper. Den nya bostadslagen har även medfört ett tillkommande behov av insatser för att kommunen ska fullgöra sitt ansvar.

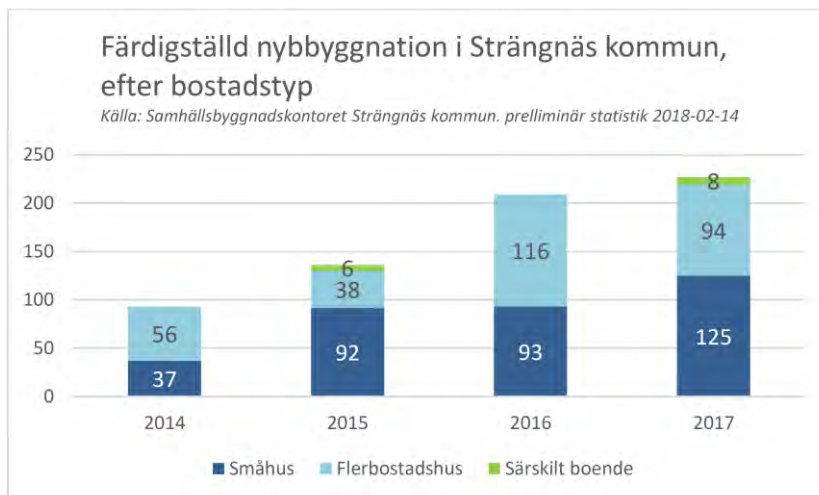
För att underlätta processen i mötet mellan marknad och kommun har ett särskilt koncept, kallat "Dukat Bord för hyresrätter", införts. Det innebär att kommunen erbjuder intresserade byggare och exploitörer att vid ett samlat möte lägga fram sin idé för att på så sätt korta processtiderna. Konceptet har visat sig ge ett bra utfall och flera projekt har på detta sätt snabbare kommit vidare i processen.

Strängnäs Bostads AB, SBAB, har fått specifika direktiv avseende målsättning för bostadsproduktion. Bolaget har påbörjat produktion av 24 smålägenheter i kvarteret Vesslan samt projekterat och upphandlat produktion av 20 lägenheter i kvarteret Vanesta. Under senaste åren har bolaget också kunnat tillgodose kommunens behov av nya gruppboendestäder.

Utöver byggande av egna bostäder genom det kommunala bostadsbolaget, kan kommunen se till att planlagd mark som lämpar sig för hyresbostäder finns tillgänglig i alla kommundelar. Kommunen har även möjlighet att påverka marknadens aktörer att tillgodose de behov som finns för en hållbar tillväxt vilket inkluderar bostäder även för de svagare grupperna i samhället.

Det är viktigt att byggnationen av bostäder kommer i gång i alla våra kommundelar. Efterfrågan på småhus har börjat avta i Strängnäs tätort samt i Mariefred. Samtidigt har efterfrågan på bostäder i flerbostadshus gått upp och det är främst mindre lägenhetstyper som efterfrågas. Förslaget till fördjupad översiktsplan för Stallarholmen har färdigställts under året. I Åkers styckebruk har planeringen av trygghetsbostäder vid Riagården påbörjats. Det finns beslut om planering av Skämby gårde och att utveckla Åkers styckebruk mot Läggesta inom bland annat det så kallade Brobyholms- och Krutbruksområdet. Området kan skapa nya attraktiva miljöer för både företagsamhet, service och boende vilket ger goda förutsättningar för tillväxt i Åkers styckebruk.

Kommunen har idag en mycket god planberedskap med cirka 2 500 byggrätter som finns färdigplanerade och outnyttjade. Steget mellan plan och genomförande var fram till 2015 svår att ta för många exploatörer. Men de senaste två åren har bostadsbyggnationen fördubblats i kommunen och under 2017 har 226 bostäder färdigställts. Byggnationen är starkast i Strängnäs och Mariefred. I Stallarholmen har villor tillkommit.

Befolkningsutveckling

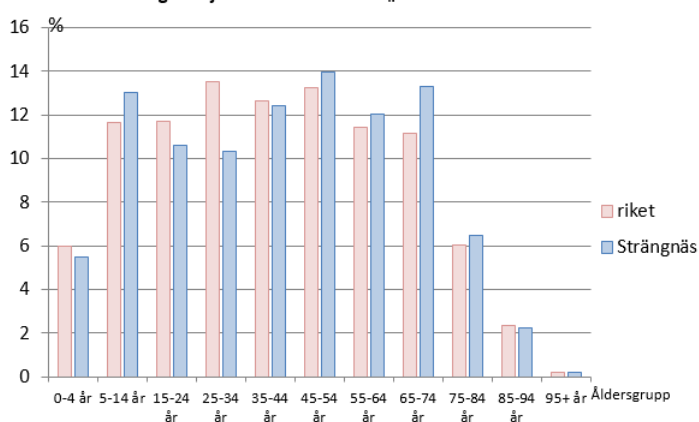
Strängnäs kommun hade vid årsskiftet 35 045 invånare, en ökning med 436 personer, vilket motsvarar en tillväxt på 1,3 procentenheter under 2017. Utfallet per 31 december är 150 invånare färre än befolkningsprognosen som låg till grund för Årsplan 2017, som baserades på en tillväxt med 1,5 procent. I riket ökade den folkbokförda befolkningen med 125 089 personer, vilket även det motsvarar en tillväxt på 1,3 procent. Ökningen beror främst på en stor immigration. Asylsökande är dock inte folkbokförda i Sverige och räknas följaktligen inte som invandrade och ingår därför inte i statistiken.

Flyttningsöverskottet i Strängnäs har varit positivt ända sedan 1970. Strängnäs har haft en genomsnittlig relativ tillväxt på 0,99 procent sedan år 2000. Under modernare tid har också samvariationen med rikets tillväxt blivit allt tydligare. Med hänsyn tagen till den tilltagande parallella tillväxten med rikets, kan det noteras att Strängnäs inte längre ökar sin befolkningsandel av rikets befolkning, utan att tillväxten av kommunen allt mer beror på den allmänna befolkningstillväxten i riket, där immigrationen är en viktig del. Under 70-, 80- och början av 90-talet, ökade Strängnäs sin befolkningsandel av rikets befolkning, där den pågående regionförstoringen ut från Stockholm spelade en reell roll.

I förhållande till befolkningsprognosen visar utfallet per 2017 på små skillnader i antal barn i åldrar från förskola till gymnasiet, 1-18 år, samt mindre avvikelse i gruppen 65 år och äldre. Avvikelsen är dock stor för åldersgruppen 25-39 år. Avvikelsen har observerats tidigare. Avvikelsen beror till stor del på en kraftig immigration till kommunen under senare år, vilket befolkningsprognosmodellen inte kan kalkylera.

Befolkningsstrukturen i Strängnäs kommun skiljer sig i vissa mått från rikets, se diagrammet nedan. Andelen av de allra yngsta individerna är något lägre i Strängnäs än i riket, medan andelen i skol- och gymnasieåldern är något högre i Strängnäs. Strängnäs har färre personer i yngre medelålder, runt 30 år, relativt rikets nivå. Andelen över 65 år har i Strängnäs ökat från drygt 15 procent (riket 13,8 procent) år 1970 till dagens 22,5 procent (riket 19,8 procent). Att samhället har fler pensionärer och färre andel av befolkningen som yrkesarbetar, innebär också ett minskat skatteunderlag för kommunerna. Kommunen har en uppgift att försöka göra Strängnäs attraktivare för 25-35 åringar, där snabbare kommunikationer inom regionförstoringen, kan vara en viktig faktor.

Åldersstruktur-Strängnäs-i-jämförelse-med-riket

God ekonomisk hushållning och balanskravsutredning

Kommuner har sedan år 1992 enligt kommunallagen haft krav på sig att verksamheten ska bedrivas enligt god ekonomisk hushållning. Under år 2000 tillkom även balanskravet. Båda dess lagstiftningskrav ska årligen följas upp i årsredovisningens förvaltningsberättelse.

God ekonomisk hushållning

Strängnäs kommun definierar god ekonomisk hushållning som en sammanvägd bedömning av verksamhetsresultat och insatta resurser. Det ekonomiska målet väger tungt vid bedömning av god ekonomisk hushållning. En ekonomi i balans är en grundförutsättning för att kunna möta den demografiska utvecklingen.

Bedömning: I kommunfullmäktiges mål finns en årlig ambition men också en långsiktig strävan mot det framtida tillstånd som kommunens vision beskriver. Av kommunfullmäktiges fem mål bedöms tre mål Samhälle, Utbildning och Vård och omsorg vara delvis uppfyllt i den samlade bedömningen. Målet för Medarbetare uppfylls inte, främst på grund av att sjukfrånvaron fortsätter att ligga på en hög nivå. Målet Ekonomi bedöms uppfyllt.

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen och kommunens ekonomiska resultat är att kommunen trots förbättrad ekonomi under 2016 och 2017 ändå inte når upp till begreppet god ekonomisk hushållning i ett långsiktigt perspektiv.

De närmaste åren förväntas bli finansiellt ansträngande för Strängnäs kommun på grund av lägre skatteintäkter än tidigare skatteprognoser. En långsiktig ekonomisk analys visar också att kommunen står inför framtida stora utmaningar på grund av lägre skatteunderlagsökningar, den demografiska utvecklingen och kommande investeringsbehov. Detta innebär att kostnaderna för kommunala tjänster kommer att öka snabbare än tidigare. En utmaning blir hur mycket av investeringarna som ska finansieras via skatteintäkter, i form av lån eller på annat sätt. Detta kan i sin tur påverka utrymmet att finansiera kommunens löpande drift i form av löner, lokaler med mera.

För att kunna klara av att uppfylla kommunens ekonomiska mål för god ekonomisk hushållning, det vill säga god måluppfyllelse samt ett ekonomiskt resultat på 2 procent av skatteintäkterna, sänkt låneskuld per invånare och ökad soliditet samt en bibehållen kommunalskatt som är lägre än länssnittet krävs högre måluppfyllelse av verksamhetsresultaten och en mycket aktiv ekonomistyrning framöver.

Balanskravet

Balanskravet innebär att kommuner intäkter ska vara större än kostnaderna under ett verksamhetsår, således att resultatet ska vara positivt. Om resultatet blir negativt måste det enligt kommunallagen beslutas om en åtgärdsplan för att återställa resultatet inom tre år. För att bedöma om kommunen lever upp till det lagreglerade kravet görs en balanskravsutredning i årsredovisningen. När resultatet enligt balanskravsutredningen räknas fram räknas realisationsvinster bort.

Balanskravsutredning, mkr	2013	2014	2015	2016	2017
Årets resultat enligt resultaträkningen	11,7	-7,2	36,4	69,7	68,9
Reducering av samtliga realisationsvinster	0,0	0,0	0,0	-3,8	-1,5
Justering för vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för vissa realisationsförlust enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserade förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	11,7	-7,2	36,4	65,8	67,4
Synnerliga skäl					
Avgående poster, kommunens balansenheter samt politiska beslut	-0,4	-1,3	-1,5	1,2	-0,1
Tillkommande poster, utifrån politiska beslut	8,6	5,6	0,0	0,0	8,2
Resultat efter synnerliga skäl och andra interna justeringar	19,8	-2,9	35,0	67,0	75,5
Återställning av balanskravsunderskott	2013	2014	2015	2016	2016
Kvar att återställa från tidigare år, ingående värde		0,0	2,9	0,0	0,0
Återställt			-2,9		
Kvar att återställa från tidigare år, utgående värde	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avgående poster, kommunens balansenheter samt politiska beslut	0,0	0,0	0,0	3,8	1,5
Resultat enligt god ekonomisk hushållning	19,8	-2,9	35,0	70,8	77,0

Bedömning: Resultatet enligt balanskravet, när realisationsvinster om 1,5 miljoner kronor räknats bort, är 67,4 miljoner kronor. Kommunen uppfyller därmed det lagstadgade balanskravet om ett positivt resultat.

Öronmärkning av resultat

Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Enligt kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning framgår att om resultatet i årsbokslutet är positivt kan det under vissa förutsättningar öronmärkas inom eget kapital för att användas till särskilda ändamål.

	Tillgängliga medel UB 2016	Nyttjat 2017/ Förändring	Nya avsättningar ÅR 2017	Tillgängliga medel UB 2017 för beslut
Öronmärkt eget kapital, tkr				
Balansenheter:				
Måltidsverksamheten	2 438	-3 035		-597
Fordonsverksamheten	594	137		731
Säkerhetsfond	431	-39		392
Vinterväghållningsfond (KS/2017:43)	1 500	-164		1 336
Övrigt öronmärkt kapital:				
Strängnäs utvecklingsarena, fd P10, (KS:2012:248)	938	0		938
Översiktsplan	1 145	0		1 145
Arbetsmarknadsfond (KS/2013:507)	2 651	-2 197		454
Projektmedel, E-arkiv, (KS/2013:126)	280	0		280
Projektmedel, hygienisera avloppsslam (KS/2015:123)	80	0		80
Utvecklingsfond (KS/2016:126)	6 355	0		6 355
Digitalisering/IT (KS/2017:43)	11 000	-1 680	6 000	15 320
Attraktiv arbetsgivare (KS/2017:43)	4 000	0	1 000	5 000
Långsiktig ekonomisk planering (KS/2017:43)	2 000	-1 163	800	1 637
Tidiga insatser för barn och unga (KS/2017:43)	1 000	0	1 000	2 000
Skolstruktur för en inkluderande lärmiljö, SUFIL			2 000	2 000
Ökat bostadsbyggande, Byggbonus 2017			8 700	8 700
Summa	34 412	-8 141	19 500	45 771
Procent av skattenetto	1,9%	-0,4%	1,0%	2,4%

Resultatbalansering görs, enligt tidigare beslut i kommunfullmäktige, med - 3,1 miljoner kronor för måltidsservice, säkerhetsfonden, fordonsenheten och vinterväghållningen.

Hittills har beslut fattats om åtgärder till en kostnad av cirka 13 miljoner kronor av de medel som öronmärkts under eget kapital för; långsiktig ekonomisk planering, digitalisering, attraktiv arbetsgivare och tidiga insatser för barn och unga.

Enligt tillägget till riktlinjerna föreslås nya avsättningar med 19,5 miljoner kronor. Engångsavsättning görs genom öronmärkning under eget kapital för nya ändamål; projekt kommunhuset, skolstruktur för en inkluderande lärmiljö, SUFIL, och ökat bostadsbyggande. Ytterligare avsättning gör för digitalisering/IT och långsiktig ekonomisk planering.

Måluppföljning av kommunfullmäktiges mål

I helhetsbedömningen av kommunfullmäktiges mål ingår följande delar i den samlade bedömningen för respektive mål:

- Kommunfullmäktiges indikatorer med målnivåer för 2017 och resultatjämförelse med tidigare år
- Nyckeltal från Kommunens kvalitet i korthet, KKiK, som ger information om hur kommunens kvalitet och effektivitet utvecklats i jämförelse med föregående år och i jämförelse med andra kommuner.
- Nämndernas bidrag till kommunfullmäktiges måluppfyllelse, se bilaga 1.

Samhälle: Kommunen arbetar tillsammans med andra aktörer för ett hållbart samhälle som är attraktivt att bo, leva och verka i där ett bra företagsklimat råder och vi tar vara på vårt läge vid vattnet.

Bedömning

Helhetsbedömning inom området samhälle är att målet uppfylls delvis. Jämfört med föregående år är måluppfyllelsen oförändrad.

Attraktiv kommun

Invånarna tycker att Strängnäs kommun är en bra plats att bo och leva i. Betyget i medborgarundersökningen har förbättrats. Undersökningen visar även att invånarna, i högre grad än andra kommuner, rekommenderar vänner och bekanta att flytta hit. Strängnäsborna är särskilt nöjda med verksamheter som räddningstjänst, vatten och avlopp, renhållning och sophämtning. Mindre nöjda är man med att kunna påverka kommunens verksamheter, inflytandet i sin helhet, förtroendet för politik och tjänstemän, äldreomsorg och stöd till utsatta personer.

Fysisk planering och samhällsbyggnad

Den fysiska planeringen med långsiktig hållbarhet som utgångspunkt tar stöd i Översiktsplan 2014, som beskriver hur kommunen ska utvecklas och växa fram till år 2040. Kommunen har en god planberedskap. Under året har fyra detaljplaner antagits som möjliggör utökad byggrätt för befintlig bebyggelse. Fortsatta dialoger har förts med privata aktörer i syfte att finna gemensamma lösningar för hållbar bostadsförsörjning, där ökning av tillgängliga hyresrätter varit ett fokusområde.

Bra kommunikationer är av stor betydelse för vår kommun. Nya Resecentrum med nytt busstorget invigdes i december och hela dubbelspårsutbyggnaden färdigställs under 2018. Genom den fortsatta utbyggnaden av gator, vägar, gång- och cykelvägar skapas en säkrare trafikmiljö och bättre förutsättningar för att förflytta sig och binda samman kommunens olika delar.

Miljö, hälsa och hållbar utveckling

Kommunen klättrar i miljörankingen med ytterligare fem placeringar, från plats 97 till plats 92. I rankingen uppmanas kommunerna att främst jämföra sig med andra ur samma kommungrupp. Strängnäs tillhör gruppen pendlingskommuner, där placerar vi oss på plats 11 bland totalt 51 kommuner. I årets ranking har områdena social hållbarhet och kemikalier extra fokus. Inför kommande år kommer troligen mer utrymme ges åt den sociala dimensionen av hållbarhetsfrågorna. Kommunen arbetar med bredd inom hållbarhetsfrågorna och med stöd av de globala hållbarhetsmålen inom Agenda 2030 täcks såväl den miljömässiga som den sociala dimensionen av hållbarhetsarbetet. Genom medlemskap i Sveriges ekokommuner kommer kommunen framöver ha fler indikatorer att följa och även göra jämförelser med övriga medlemskommuner. Arbetet med att förankra Agenda 2030 med de globala hållbarhetsmålen kommer att fortsätta under 2018.

Trygghet

I samhället har trygghetsfrågorna starka band till social hållbarhet. Arbetet bedrivs i nära samverkan med polisen, näringslivet och lokala initiativ. Genom det lokala brottsförebyggande rådet säkerställs att de olika aktörernas brottsförebyggande arbete samordnas och utgår från en delad problembild. Ett fastighetsnätverk har startats upp och trygghetsvandringar har genomförts i flera delar av kommunen och på skolor. Arbetet med att förbättra informationen av säkerhetsfrågorna på kommunens webbplats pågår. Försvarsmaktens nationella övning Aurora 17 genomfördes i september. Kommunen har dragit stora lärdomar av den övningen och upplevdes som en bra samarbetspart av försvarsmakten.

Företagsklimat

Ambitionen om att nå topp 50 i Svenskt Näringslivs ranking år 2017 har varit en strävan undan flera år. Efter tre år av förbättringar i rankingen så faller Strängnäs kommun tillbaka till plats 105. Servicen till företagen har succesivt förbättrats främst genom arbetet med att samla funktioner som företagare möter i sina kontakter med kommunen. Den fortsatta utbygganden och tele- och IT-nät kommer att skapa bättre förutsättningar för företagare. Tillgången till rätt kompetens fortsätter att vara en utmaning för företagen. Strängnäs Business Park är mötesplatsen för företagsutveckling och under året har fokus legat på att skapa förutsättningar för företag att växa genom att erbjuda kompetensutvecklingsmöjligheter och att hjälpa företagen att hitta kompetenser man söker.

Turism och besöksnäringen i regionen och Strängnäs kommunen har en stor utvecklingspotential. Här kan många nya arbetstillfällen skapas i framtiden. Genom pågående samarbete inom 4M, fyra Mälarstäder, sker samverkan för att tillsammans skapa bättre förutsättningar för tillväxt för företag inom turism och besöksnäring.

Fritid och kultur

Utvecklingen av kommunens friluftsområden och utbyggnadens av motions- och idrottsanläggningar skapar en stor mångfald och möjlighet till aktiv fritid och idrottande i alla åldrar. Genom färdigställandet av gymnastikhall på Larslunda skapas bättre förutsättningar för flickidrotten. Tillgängligheten och tryggheten på kommunens anläggningar har ökat genom bland annat utökade öppettider på badhuset på helger och ökad belysningstid i motionsspåren.

Kommunen erbjuder ett attraktivt kulturutbud och nöjdheten med programverksamhet och utställningar är hög hos besökarna. De fyra biblioteken i kommunen har haft öppettider främst dagtid. Kulturenkäten visar att många invånare önskar bättre öppettider på kvällar och helger främst i Mariefred och Strängnäs.

Indikatorer

Titel	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2017	Bedömning
Kommunen som en bra plats att bo och leva på. Nöjd region index, NRI.	58	62	66	
Miljöranking, plats.	97	92	75	
Trygghet, del i Nöjd Region-Index.	57	53	66	
Företagsklimat, Svenskt Näringslivs ranking, plats.	78	105	50	

Uppfyllt Delvis uppfyllt Inte uppfyllt

Kommunens kvalitet i korthet

Nyckeltal	Utfall 2016	Utfall 2017	Jämfört med andra kommuner
Andel som får svar på e-post inom två dagar, (%).	81	85	
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, (%).	48	52	
Gott bemötande vid kontakt med kommun, andel av maxpoäng (%).	81	89	
Bibliotekets öppethållande utöver 08-17 på vardagar, timmar/vecka.	11	11	
Simhallens öppethållande utöver 08-17 på vardagar, timmar/vecka.	22	28	
Återvinningscentralens öppethållande utöver 08-17 på vardagar, timmar/vecka.	23	23	
Informationsindex för kommunens webbplats.	63	78	
Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng.	78	78	
Valdeltagande i senaste kommunvalet, (%).	84	84	
Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%).	82	i.u.	
Nyregistrerade företag helårsprognos utifrån första halvåret, antal/1000 invånare.	7,0	7,6	
Företagsklimat enligt Öppna jämförelser (Insikt), NKI.	78	i.u.	
Sjukpenningtalet, dagar/registrerad försäkrad.	14,4	i.u.	
Miljöbilar av personbilar och lätta lastbilar enl MFS, andel (%).	53	52	

Grön = Strängnäs resultat är bland de 25 % bästa kommunerna, gul = bland 50 % i mitten. röd = bland de 25 % sämsta kommunerna.

Utbildning: I kommunen erbjuds bra utbildningsmöjligheter. Tidiga insatser i förskolan och skolan ger alla barn likvärdiga möjligheter till att utveckla kunskaper, nå målen och få en livslång lust att lära.

Bedömning

Helhetsbedömningen för området utbildning är att målet uppfylls delvis. Jämfört med föregående år är måluppfyllelsen oförändrad.

Förskola

I förskolan är det genom lek och lärande som varje barn ges möjligheter att utvecklas. Faktorer som har störst påverkan på kvaliteten i förskolan är förskolans inne- och utemiljö, personalens kompetens, barngruppens storlek och personaltätheten. Förskolan arbetar med att utveckla undervisningen och det kollegiala lärandet genom exempelvis matte- och språklyft samt entreprenöriellt lärande. Dessa insatser syftar till att stärka tidiga insatser för alla barn. Föräldrar är generellt sett nöjda med sitt barns förskola och upplever i hög grad att de får information om sitt barns utveckling.

Grundskola

Kunskapsresultaten för elever i grundskolan visar på stora skillnader mellan skolor. Bland elever i årskurs 3 visar resultaten att 74 procent klarar kunskapskraven i de nationella proven för svenska och matematik. Genomsnittet i riket ligger på 67 procent. Det är högre upp i skolåren som skillnaderna mellan kommunala och fristående skolor växer. Slutbetygen i årskurs 9 visar att 68 procent klarar kunskapskraven i de kommunala skolorna att jämföras med 88 procent för de fristående skolorna. För Strängnäs samtliga elever är siffran 77 procent jämfört med genomsnittet i riket på 71 procent.

I analysarbetet av kunskapsresultaten har ett antal brister konstaterats som tillsammans bidrar till att utbildningen inte håller den höga och likvärdiga kvalitet som skollagen kräver. I Skolinspektionens tillsyn 2017 riktades kritik mot kommunens systematiska kvalitetsarbete. En del av kritiken handlade om att verksamheternas resultat inte sammanställs och analyseras på helheten, som en del i att identifiera och genomföra utvecklingsinsatser.

Förbättringsåtgärder är initierade genom Skolutvecklingsprogram 2023 och skolstrukturutredning för en inkluderande lärmiljö. Det systematiska kvalitetsarbete ska förbättras och inriktas på att nå de nationella målen och det främjande och förebyggande barn- och elevhälsoarbetet behöver stärkas. Arbetsmiljöarbetet ska förbättras på ett sådant sätt så att det främjar undervisningens kvalitet samt en optimerad organisation och ett resursfördelningssystem som tar hänsyn till olikheter.

Gymnasieskola

En gymnasieexamen är på många sätt en avgörande faktor för ungdomars etablering på arbetsmarknaden och för övergång till fortsatta studier. Målsättningen med gymnasieskolan är att uppnå examen inom tre år. Många elever påbörjar sin utbildning på introduktionsprogram, byter program eller behöver av andra anledningar mer än tre år på sig att uppnå examen. Genomströmningen bland Strängnäs elever visar att 68 procent har examen inom fyra år. Elever som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar två år efter avslutad gymnasieutbildning uppgår till 75 procent i den senaste uppgiften från år 2015.

Vuxenutbildning

Utbildningar som erbjuds inom vuxenutbildningen matchas mot behovet på den lokala och nationella arbetsmarknaden. Som aktiv part i det lokala näringslivets personalutveckling sker samarbete med Strängnäs Business Park, Jobbtorg, olika branschråd och Arbetsförmedlingen. På regional nivå sker samverkan i Vård- och omsorgscollege, Teknikcollege, 4M (Västerås, Eskilstuna, Enköping och Strängnäs), med Handelskammaren, samt med utbildningsmäklarna för Yrkehögskolan (YH) i Eskilstuna och YH-myndigheten i Västerås.

Indikatorer

Titel	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2017	Bedömning
Elever i åk 3 som klarat alla delprov i SV, Sv2, MA, andel (%), lägeskommun*.	75	74	90	
Meritvärde i åk 9, (16 ämnen) lägeskommun*.	219	224	230	

*) Med lägeskommun avses elever i både kommunala och fristående skolor belägna i kommunen.

 Uppfyllt Delvis uppfyllt Inte uppfyllt

Kommunens kvalitet i korthet

Nyckeltal	Utfall 2016	Utfall 2017	Jämfört andra kommuner
Plats på förskola på önskat placeringsdatum, andel barn (%).	54	33	
Väntetid i antal dagar för de barn som inte fått plats på förskola på önskat placeringsdatum, medelvärde.	11	14	
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, antal.	5,5	i.u.	
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn.	134 985	i.u.	
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesproven i SV, Sv2 och MA, hemkommun, genomsnittlig andel (%).	72	72	
Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser), hemkommun, andel (%).	77	71	
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%).	87	88	
Elever i åk 9: Jag är nöjd med min skola som helhet, positiva svar, andel (%).	69	i.u.	
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%).	79	i.u.	
Kostnad per betygspoäng i åk. 9 i kommunala skolor, kr/betygspoäng	376	395	
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	70	67	
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	126 521	i.u.	

Grön = Strängnäs resultat är bland de 25 % bästa kommunerna, gul = bland 50 % i mitten. röd = bland de 25 % sämsta kommunerna.

Vård och omsorg: Vården och omsorgen utvecklar och stärker individens välbefinnande och självbestämmande.

Bedömning

Helhetsbedömningen för området vård och omsorg är att målet uppfylls delvis. Jämfört med föregående år är måluppfyllelsen oförändrad.

Äldreomsorg

Bemötande, förtroende och trygghet är kvalitetsaspekter som väger tungt i individens bedömning av vård- och omsorgsinsatser. Inom hemtjänsten visar Socialstyrelsens brukarundersökning att 93 procent är mycket eller ganska nöjd med hemtjänsten, genomsnittligt värde för samtliga kommuner ligger på 92 procent. Personalkontinuiteten är fortsatt för låg även om mätningar visar att den förbättrats något. Tryggheten har förbättrats, från 85 procent till 87 procent.

Bland äldre som bor i särskilt boende är 78 procent mycket eller ganska nöjd. I en jämförelse är Strängnäs bland kommunerna med lägst andel nöjda. Framförallt är det ensamheten som besvärar många samt information vid förändringar och synpunktshandtering som får lägst positiva svar i brukarundersökningen. Den upplevda tryggheten på särskilda boendena uppgår till 86 procent och är oförändrad jämfört med föregående år.

Barn och unga

Tidiga insatser för barn och unga i syfte att förebygga risk för utanförskap och att vidta åtgärder är ett prioriterat område. I Sörmland finns sedan flera år en samverkan mellan länets alla kommuner och landstinget. Samverkan mellan socialkontoret och utbildningskontoret har byggts upp under året, genom samverkansgrupper har gemensamma rutiner skapats och man genomför regelbundna träffar. På nationell nivå pågår satsningen om riktade insatser inom psykisk hälsa som utmynnat i en länsgemensam handlingsplan för barn och unga med komplexa behov. En av målsättningarna med socialtjänstens ungdomsarbete är att insatserna leder till att barn och unga inte behöver fortsatt stöd. Indikatorn för ungdomar 13-20 år som ett år efter avslutad utredning inte aktualiserats har sjunkit från 64 till 52 procent. Orsaken förklaras främst av att insatserna avslutats för tidigt och att ungdomarna behöver få mer stöd som motiverar dem i att fortsätta insatserna.

Inom individ- och familjeomsorgen har brukare har tillfrågats om nöjdhet med socialtjänstens stöd och deras möjlighet att lämna synpunkter och påverka innehållet samt begriplighet av information från handläggaren. I undersökningen får barn- och ungdomsvården högsta betyg från vårdnadshavare och ensamkommande.

Personer med funktionsnedsättning

Inom verksamhetsområdet insatser för personer med funktionsnedsättning sker samverkan med externa aktörer för att förbättra möjligheterna till att komma in på den ordinarie arbetsmarknaden. Under året har 22 personer haft individuella placeringar på företag. Genom projektet Individuella möjligheter till arbete, har daglig sysselsättning prövat nya arbetsmetoder för att motivera personer i utanförskap till arbete bland annat med långvarigt försörjningsstöd. Arbetet sker tillsammans med Jobbtorg Strängnäs, Eskilstuna kommun och Arbetsförmedlingen. Under året har 24 personer gått vidare till studier eller arbete, vilket motsvarar 65 procent av deltagarna.

Arbetsmarknadsinsatser

Kommunens arbetsmarknadsinsatser utförs av Jobbtorg som erbjuder olika aktiviteter anpassade efter individen, men med huvudinriktning förberedelse för arbete och studier. Genom Språngbrädan kan alla som söker försörjningsstöd delta i en daglig aktivitet de första åtta veckorna i samband med nybesöksutredningen. De som möter svårigheter i svenska språket stötts genom språkgrupper eller språkpraktik och dessutom finns en språkgrupp enbart för kvinnor som inte har annan sysselsättning. Under hösten har i samverkan med Arbetsförmedlingen, gjorts placeringar av 23 extratjänster i Strängnäs kommun.

Arbetskraftsresursen har ökat de senaste åren utifrån att fler personer anvisats boende i kommunen från Migrationsverket. Sysselsättningen riskerar att hämmas, nationellt och i Strängnäs, utifrån brist på arbetskraft med efterfrågad kompetens. Utifrån detta sker satsningar på utbildning exempelvis genom överenskommelsen mellan Arbetsförmedlingen och Strängnäs kommun i Delegationen Unga och Nyanlända till Arbete (DUA).

För ungdomar mellan 16-20 år som varken arbetar eller studerar har arbetet omfattat 113 ungdomar. Av dessa har 33 procent gått vidare till studier på gymnasienivå och 25 procent har börjat arbeta. Ungdomar som erbjudits feriepraktik under året var 180 stycken. En ny plan för feriepraktik 2018 och framåt har antagits av kommunstyrelsen. Under året har 43 nya starter av trainee samt förlängningar och 61 personer har fått sysselsättning via praktik. Personer som inte är i trainee eller är på praktik har coaching, individuellt eller i grupp, i slutet av året var det 149 personer.

Integration

Nyanländas möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden och i samhällslivet blir allt viktigare. Arbetsförmedlingen har det samordnande ansvaret för nyanlända flyktingar under etableringstiden. Kommunen och lokala aktörer har samtidigt ett stort ansvar genom sina respektive uppdrag. Inom etableringsuppdraget deltar många nyanlända i olika integrationsfrämjande insatser som svenskundervisning, samhällsorientering och praktik. Våren 2017 startades språkcafé som drar till sig många för att umgås över kulturgränserna. Under året har 104 personer matchats som språkvän. Verksamheten har sedan under året vidareutvecklats till föreningsmatchning som innebär att nyanlända och etablerade svenskar matchas ihop inom föreningslivet. Det är ett samarbete mellan Strängnäs kommun, Arbetsförmedlingen, Sörmlandsidrotten och Studieförbundet. Målet under 2018 blir att matcha 50 föreningar och att fortsätta samordna olika aktiviteter som främjar integration i arbets- och föreningslivet. Språkvänsverksamheten inolverar mellan 250 och 300 personer.

Delaktighet och inflytande

Inom vården och omsorgen har många aktiviteter pågått för att öka brukarens delaktighet och inflytande i utveckling av verksamheterna. Brukarenkäter, fokusgrupper och brukarråd har genomförts inom flesta områden. För personer med funktionsnedsättning sker arbetet utifrån delaktighetsmodellen och en brukarundersökning om kvalitén i verksamheten har genomförts. I boendeutredning om framtida behov har fokusgrupper varit med och bidragit. Den fortsatta utvecklingen av vård- och omsorgsinsatser förväntas ske med starkt brukarfokus och brukarmedverkan.

Indikatorer

Titel	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2017	Bedömning
Hemtjänst helhetsbedömning, andel (%).	90	93	95	
Ungdomar 13-20 år, som inte kommit tillbaka till socialtjänsten ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%).	64	52	78	

 Uppfyllt Delvis uppfyllt Inte uppfyllt

Kommunens kvalitet i korthet

Nyckeltal	Utfall 2016	Utfall 2017	Jämfört med andra kommuner
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde.	19	17	
Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/brukare.	386 965	i.u.	
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg, helhetsyn, andel (%).	77	78	
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde.	i.u.	18	
Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg, andel (%) av maxpoäng.	61	51	
Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare.	856 700	i.u.	
Omsorgs- och serviceutbud hemtjänst äldreomsorg, andel (%) av maxpoäng.	58	52	
Kvalitetsaspekter LSS grupp- och serviceboende, andel (%) av maxpoäng.	92	80	
Väntetid i antal dagar från första kontakttillfället för ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde.	i.u.	22	
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkning.	3,8	i.u.	

Grön = Strängnäs resultat är bland de 25 % bästa kommunerna, gul = bland 50 % i mitten. röd = bland de 25 % sämsta kommunerna.

Medarbetare: Strängnäs kommun är en lärande organisation med engagerade medarbetare som ständigt utvecklar sig själva och verksamheten.

Bedömning
 Helhetsbedömningen för området medarbetare är att målet inte uppfylls. Jämfört med föregående år är måluppfyllelsen oförändrad.

I Strängnäs kommun genomfördes för tredje året undersökningen om Hållbart medarbetarengagemang, HME. Den utvärderar de delar av personalpolitiken som handlar om att styra mot bra resultat genom att ge förutsättningar för ett stort medarbetarengagemang. Även några tillägsfrågor kopplat till kommunens vision, löne- och medarbetarsamtal, diskriminering samt arbetsmiljö tillkom som ett delresultat i enkäten. Svarsfrekvens har ökat från 59 procent år 2015 till 78 procent i årets mätning. Resultatet ger ett totalindex och kan ses nedbrutet på delindex för motivation, ledarskap och styrning.

Strängnäs totalindex hamnar på 78 att jämföras med genomsnitt i riket som är 79. Utvecklingen är positiv och vi närmar oss genomsnittet i riket. Vi har störst behov av utveckling inom ledarskap och styrning. För att förbättra styrningen pågår en översyn som syftar till att synliggöra den röda tråden. Det handlar också om att effektivisera styrprocessen genom att förenkla arbetet. Genom högre grad av tillitsbaserad styrning och ledning kan vi minska detaljstyrningen och på det sättet frigöra tid för chefer och medarbetare att fokusera på det som är huvuduppdraget, skapa värde för medborgarna.

Vi behöver stärka och förtydliga chefernas roll, ansvar och resurser. Arbetet med att ta fram ett nytt ledarskapsutvecklingsprogram, Länkande ledarskap 2.0, pågår. Ledarutvecklingsprogrammet är en flerårig satsning och kommer att starta hösten 2018. Programmet omfattar bland annat ledningsgruppsutveckling, mentorsprogram och utbildning för arbetslagsledare. Intresset för att utveckla sig och leda andra är stort. Genom utbildningen Framtidens ledare skapas möjligheter för medarbetare att bli chef.

Kommun har fortsatt stora utmaningar vad gäller sjukfrånvaron. Resultatet uppgår till 9,7 procent varav långtidssjukfrånvaron svarar för 57,8 procent. Jämfört med föregående år har den totala sjukfrånvaron minskat med 0,5 procentenheter. Det förklaras främst av minskad sjukfrånvaro bland kvinnor med långtidssjukfrånvaro. Sjukfrånvaron i Strängnäs kommun har ökat snabbare än för kommuner i genomsnitt under flera år. För år 2017 syns ett svagt trendbrott när den totala sjukfrånvaron minskar något mer i Strängnäs än för riket i genomsnitt, som ligger på 6,7 procent. Analyser kring sjukfrånvaron visar att det är det systematiska arbetsmiljöarbetet som behöver stärkas och genom bättre uppföljning, analys på alla nivåer i förvaltningen.

Inom socialnämndens verksamheter ser vi en positiv trend under året men för barn- och utbildningsnämndens verksamheter går det åt motsatt håll. Analyser kring sjukfrånvaron visar att det är det systematiska arbetsmiljöarbetet som behöver stärkas genom bland annat bättre uppföljning och analys på alla nivåer i förvaltningen.

Indikatorer

Titel	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2017	Bedömning
Hållbart medarbetarengagemang, HME, totalindex.	77	78	80	
Sjukfrånvaro totalt, andel (%).	10,2	9,7	6,5	

 Uppfyllt Delvis uppfyllt Inte uppfyllt

Ekonomi: Kommunen har god ekonomisk hushållning som finansierar framtida tillväxt och kvalitetshöjande åtgärder.

Bedömning
 Helhetsbedömningen för området ekonomi är att målet är uppfyllt. Jämfört med föregående år är måluppfyllelsen oförändrad.

Kommunens resultatnivå enligt kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning (KS/2017:86) är 77,0 miljoner kronor, vilket motsvarar 4,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, att jämföras med budgeterat överskott om 2,0 procent.

Låneskulden per invånare för skattefinansierad verksamhet har minskat med 1 187 kronor under 2017, främst till följd av kommunens amortering.

För att möjliggöra jämförelse med andra kommuner och riksgenomsnittet har kommunens soliditetmätt anpassats så att det överensstämmer med Kommun- och landstingsdatabasen, Kolada.

Strängnäs kommunkoncerns soliditet uppgår till 7,6 procent vid årets slut, främst till följd av goda resultat under 2016 och 2017. Soliditeten har sedan 2014 förbättrats från negativ till positiv, men är låg jämfört med snittet i riket som 2016 låg på cirka 25,6 procent.

En mer djupgående analys av kommunens ekonomi finns under avsnittet Finansiell analys, nedan.

Indikator

Titel	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2017	Bedömning
Resultat av skatteintäkter, utjämnings- och generella statsbidrag.*	3,8	4,0	2,0	
Låneskuld, kronor per invånare.**	26 640	25 463	26 300	
Soliditet exklusive förmedlade lån (%)**.	4,9	7,6	Ändrat mått	

*Enligt tillägg till riktlinjer för god ekonomisk hushållning, KF 1 mars 2017, § 33 ska avstämning av resultatmålet om 2 % av förväntade skatteintäkter och generella statsbidrag göras mot resultatet efter balanskravet och synnerliga skäl.

** Låneskuld för skattefinansierad verksamhet i kommunen och Strängnäs Fastighets AB

*** Soliditet inklusive pensionsåtagande, kommunkoncern, (%) (N03034). Eget kapital minskat med det pensionsåtaganden som är intjänade före 1998 och som anges som en ansvarsförbindelse kommunkoncernen, dividerat med tillgångar kommunkoncernen. Källa: SCB.

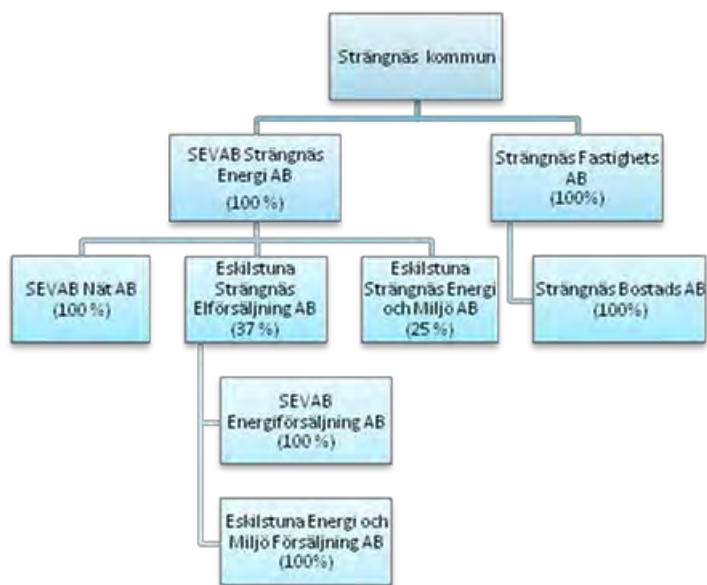
 Uppfyllt Delvis uppfyllt Inte uppfyllt

Verksamhet i kommunala bolag - kommunkoncernen

Kommunen arbetar aktivt med att utveckla och förstärka bolagsstyrningen. Regelbundna ägardialoger har införts för att tillsammans med bolagen diskutera förhållanden som är av betydelse för kommunen.

Strängnäs kommunkoncern inklusive intresseföretag består av två koncerner SEVAB Strängnäs Energi AB (SEVAB) och Strängnäs Fastighetsbolag AB (SFAB).

Från och med 2016 har strukturen inom SEVAB koncernen förändrats. Sevab Energiförsäljning har sålts till Eskilstuna Strängnäs Elförsäljning AB (som är ett intresseföretag för SEVAB då vi äger 37 procent och Eskilstuna energi och miljö äger 63 procent).

Kommunala bolag inom Strängnäs kommun

Kommunkoncernens resultat

Resultatet i kommunkoncernen uppgår till 118,4 miljoner kronor, vilket är 1,9 miljoner kronor lägre än föregående år. SEVAB redovisar ett resultat som är betydligt bättre än föregående år medan SFAB redovisar ett sämre resultat än föregående år. Kommunkoncernens omsättning har ökat med 35,1 miljoner kronor till 2 751,7 miljoner kronor. Av dessa är 76,9 miljoner kronor en ökning av kommunens skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Både SFAB och SEVAB har lägre intäkter än föregående år.

	Koncernen ²⁾		SEVAB		SFAB		Kommun	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Omsättning ¹⁾ , mkr	2 752	2 717	383	429	322	324	2 310	2 226
Resultat efter bokslutsdisp o skatt, mkr	118	120	28	17	24	36	69	70
Soliditet, %	19	17	10	9	14	13	16	15
Balansomslutning, mkr	4 769	4 470	1 738	1 697	1 677	1 676	3 968	3 657
Eget Kapital, mkr	899	781	178	150	234	211	627	558
Långfristiga skulder, mkr	2 812	2 680	1 216	1 230	1 362	1 362	2 642	2 463
Materiella investeringar, mkr ³⁾	444	268	130	121	34	63	281	84

1) Omsättning inkl kommunens verksamhetsintäkter och skatteintäkter

2) Inkluderar elimineringsposter

3) Bruttoinvesteringar, enligt koncernens finansieringsanalys som inkluderar Citybanan och ev investeringar inom exploateringsverksamheten

Soliditeten, ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme uppgår till 18,8 procent vilket är en ökning jämfört med föregående år. Det är viktigt att bolagen har en god soliditet för att undvika att kommunen som ägare få tillskjuta medel om bolagen får finansiella svårigheter. Koncernens långfristiga skulder uppgår till 2 811,9 miljoner, det är en ökning med 132,4 miljoner kronor i jämförelse med föregående år. Ökningen beror på att kommunen erhållit investeringsbidrag (163,2 miljoner kronor) från Trafikverket i och med byggandet av nytt resecentrum.

Kommunkoncernens investeringar uppgår till 444,4 miljoner kronor. Investeringsvolymen är 176,1 miljoner kronor högre än föregående år. Merparten av koncernens investeringar, 280,6 miljoner kronor har genomförts i kommunen, där den enskilt största investeringen gjorts i nytt resecentrum för totalt 240,0 miljoner kronor, varav 215,9 miljoner kronor år 2017.

SEVAB Strängnäs energi AB

SEVAB Strängnäs energi AB producerar och distribuerar el, värme, stadsnät, vatten och renhållning. Tillsammans med Eskilstuna Energi och Miljö AB har SEVAB ett samägt driftsbolag, Eskilstuna Strängnäs Energi och Miljö AB, ESEM, för alla anläggningar och ett samägt elförsäljningsbolag, Eskilstuna Strängnäs Energi och Miljö AB. All personal återfinns i det gemensamt ägda driftsbolaget ESEM.

Ekonomiska direktiv 2017-07-01 Indikator	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2017	Resultat 2017
SEVAB ska bedriva verksamhet på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks av taxor och avgifter. Därutöver ska konkurrensmässiga pris- och taxenivåer eftersträvas med beaktande av gällande lagstiftning inom respektive verksamhet.				
SEVAB ska långsiktigt arbeta för att konsolidera bolaget för att minimera kommunens risktagande. För att stärka SEVAB långsiktiga betalningsförmåga ska SEVAB ha en soliditet på minst 10 % per 31 december 2018.	8,1	8,8	9,1	10,2
SEVAB ska ha en självfinansieringsgrad på 100 % för investeringar (kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital/investeringar), exklusive VA-verksamheten. Undantag vid större strategiska investeringar kan göras efter beslut i kommunfullmäktige.	100	100	100	100

Bedömning: Samtliga ekonomiska direktiv är uppfyllda för 2017.

Trots oförändrade taxor för hushållsavfall och elnät har lönsamheten kunnat upprätthållas.

Med den bibehållna elnätstaxan klättrar elnät från plats 71 till plats 43 i Nils Holgerson-rapporten, en kartläggning av avgifter och taxor för flerbostadshus i landets alla kommuner. Samtidigt ligger SEVAB Nät lägre i utdebiteringen mot kunderna än vad intäcksregleringen ger utrymme för och här finns ett underuttag som kan utnyttjas i perioden 2016-2019. Övriga nyttigheter bibehåller i stort sett sina placeringar i Nils Holgerson.

Årets resultat

Koncernens resultat för 2017 uppgår till 35,2 miljoner kronor före bokslutsdispositioner och skatt. Detta kan jämföras med budgeterade om 20,0 miljoner kronor och 2016 års resultat på 21,3 miljoner kronor. Resultatet efter bokslutsdispositioner och skatt är 27,8 miljoner kronor.

Årets investeringar

Totalt inom koncernen ha investeringar skett med 130,1 miljoner kronor. Merparten av investeringarna avser VA och elnät. Större investeringar inom VA är vattenledning/spillvattenledning Björsund samt Seminarievägen. Inom Elnät är främst mottagningsstationer samt löpande anslutning och utbyggnad av elnätet.

Investeringarna inom Stadsnät understiger förväntat utfall. Anledningen är viss resursbrist för genomförandet och sen försäljning.

Väsentliga händelser

Bland viktiga händelser under året märks främst den fortsatta utbyggnaden av ELP - Logistikparken i Kjula något som bedöms bidra mycket positivt till kommande resultat i SEVAB.

Förväntad utveckling - möjligheter och risker

SEVAB förväntas under de kommande åren uppnå resultat i nivå med resultatet för 2017. Till följd av skärpta krav i kommande tillstånd kommer det att krävas omfattande investeringar i befintliga VA-anläggningar under de närmaste åren med start 2018. Verksamheten förväntas uppnå ett nollresultat i enlighet med självkostnadsprincipen.

Stadsnäts stora utmaningar för framtiden är att uppnå ett bättre ekonomiskt utfall och utbyggnaden mot 2020-målet. SEVAB planerar att bygga 20 procent av det kvarvarande utbyggnadsbehovet.

Strängnäs kommun växer och det ökade invånarantalet medför nya utmaningar och strategiska beslut för att klara leveransen av våra tjänster. Detta märks bland annat inom VA och Elnät som har stora investeringar de närmaste åren.

Stort tryck på entreprenadverksamhet i hela landet innebär fördyringar vid entreprenadupphandlingar.

Strängnäs fastighets AB

Strängnäs Fastighets AB (SFAB) ska skapa möjligheter för kommunens verksamheter att arbeta i effektiva lokaler genom att förvärva, äga, förvalta, hyra, förädla, avyttra och optimera fastigheter. Bolaget ska genom sitt dotterbolag, Strängnäs Bostads AB (SBAB), främja bostadsförsörjningen genom att bygga och förvalta bostäder. All personal är anställd i dotterbolaget Strängnäs Bostads AB.

Ekonomiska direktiv 2017-07-01 Indikator	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2017	Resultat 2017
<ul style="list-style-type: none">SFAB ska bedriva verksamheten på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks av hyresintäkter.SFAB ska arbeta för att konsolidera SFAB för att minimera kommunens risktagande.				
SFAB ska uppnå en självfinansieringsgrad på minst 60 % för investeringar (kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital/investeringar).	85,2 %	100,0 %	60 %	100 %
För att stärka SFAB:s betalningsförmåga ska SFAB ha en soliditet på minst 16 % år 2017, 17 % år 2018 för att nå en soliditet på 18 % till år 2020.	12,6 %	14,7 %	16 %	16 %
SFAB ska ha ett rörelseresultat exklusive avskrivningar i förhållande till omsättning om minst 27 %.	31,7 %	31,2 %	27 %	29 %
SFAB ska vid nybyggnation av offentliga verksamhetslokaler avsätta 1 % av entreprenadpriset för konstnärlig utsmyckning.	Ja	Ja	Ja	Ja
SBAB ska uppnå en självfinansiering på 100 % för investeringar exklusive nyproduktion eller motsvarande större strategiska investeringar.	100 %	94 %	100%	100%

Bedömning: Samtliga ekonomiska direktiv är uppfyllda för 2017.

Årets resultat

Totalt redovisar SFAB koncernen ett resultat efter bokslutsdispositioner och skatt på 23,8 miljoner kronor, vilket är 7,7 miljoner bättre än budget.

SFAB resultat är 17,2 miljoner kronor vilket är 5,2 miljoner bättre än budget.

SBAB resultat är 6,6 miljoner kronor vilket är 2,5 miljoner kronor bättre än budget.

Årets investeringar

Koncernen investeringar under 2017 uppgår till 33,6 miljoner kronor.

SFAB:s investeringar uppgår till 18,7 miljoner kronor. Kommunens fastställda investeringsplan för verksamhetslokaler om 50 miljoner kronor per år har inte utnyttjats fullt ut de senaste åren.

SBAB:s investeringar uppgick 2017 till totalt 14,9 mnkr, vilket är 15,1 miljoner kronor lägre än vad som budgeterats. Avvikelsen beror främst på förseningar i två bostadsprojekten, varav ett Vannesta ännu inte har påbörjats.

Förväntad utveckling - möjligheter och risker

Bolaget har idag goda förutsättningar för att uppfylla ägardirektiven framöver.

Bolaget ser idag ingen större konkurrens från de privata eller andra lokalaktörer på den lokala marknaden. Alla större investeringar sker i konkurrens och de lägsta priserna är avgörande om de generella kvalitetskraven uppfylls. Bolagets lokalkostnader per yta är också mycket konkurrenskraftiga enligt de löpande jämförelser som har möjliggjorts.

Pågående central utredning om begränsning av den skattemässiga avdragsrätten för vissa räntekostnader kan komma att påverka hela fastighetsbranschen kraftigt. Effekten av eventuella undantag kan i dag inte uppskattas, men detta är idag ett mycket kontroversiellt förslag.

Organisationer och gemensamma nämnder där kommunen har inflytande

Förutom koncernerna Strängnäs Fastighets AB, SEVAB Strängnäs Energi AB och ÖFNES Överförmyndarnämnden Eskilstuna Strängnäs har Strängnäs kommun även inflytande i flera organisationer och nämnder.

Kommunalförbundet Sörmlands kollektivtrafikmyndighet organiseras i form av ett kommunalförbund med landstinget och de nio kommunerna i länet som medlemmar. Den regionala kollektivtrafikmyndigheten har det samlade ansvaret för kollektivtrafiken i länet. Myndigheten äger Länstrafiken Sörmland AB som ges i uppdrag att samordna upphandling och utförande av trafik.

Kommuninvest i Sverige ansvarar för svenska kommuners och landstings samordnade upphandling av finansiering. Kommuninvest består av två delar, Kommuninvest i Sverige AB och Kommuninvest ekonomisk förening. Den ekonomiska föreningen har 90 procent av Sveriges kommuner, landsting och regioner som medlemmar och föreningen äger i sin tur aktiebolaget. Strängnäs kommun är medlem i Kommuninvest ekonomiska förening sedan 2007.

Sörmlands turismutveckling AB är den regionala länsturistorganisationen i Sörmland. Sörmlands turismutveckling bedrivs i aktiebolagsform och ägs till 35 procent av Landstinget Sörmland samt länets kommuner och till 65 procent av privata företag, personer och personal i bolaget. Sörmlands turismutvecklings uppgift är att tillsammans med kommuner och näringsliv samt övriga regionala organisationer i Sörmland, genom marknadsföring och produktutveckling, verka för ökad omsättning inom besöksnäringen i länet.

Vårdförbundet Sörmland är ett kommunalförbund med fem kommuner i Sörmland som medlemmar (Eskilstuna, Flen, Katrineholm, Vingåker samt Strängnäs). Vårdförbundet är huvudman för viss verksamhet inom socialtjänsten och driver behandlingshem för vuxna missbrukare, familjerådgivning och familjehemsvård för barn och ungdomar. Vårdförbundets ändamål omfattar även upphandling av vårdplatser hos andra huvudmän för förbundsmedlemmarnas räkning.

Regionförbundet Sörmland är en mötesplats för att samordna och utveckla regionala frågor. Regionförbundet är även den aktör som ansvarar för att regionala uppdrag från staten verkställs. Medlemmar i Regionförbundet Sörmland är Landstinget Sörmland och de nio kommunerna i länet.

Energikontoret i Mälardalen AB är ett regionalt energikontor med verksamhet i fyra län, Södermanland, Västmanland, Uppsala och Region Gotland. Deras huvudsakliga uppgift är att som kompetensresurs för kommunerna arbeta för en hållbar energikutveckling i Mälardalen genom att bidra till ökad medvetenhet om och agerande för energi- och klimatfrågor.

Finsam Sörmland fd Samordningsförbundet RAR (rehabilitera och aktivera med gemensamma resurser) i Sörmland ska främja samverkan mellan myndigheter och organisationer i länet, som är verksamma inom arbetslivsinriktad rehabilitering.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) är en arbetsgivar- och intresseorganisation för alla kommuner, landsting och regioner i Sverige. Medlemmar i SKL är Sveriges 290 kommuner och 20 landsting/regioner. SKL:s uppgift är att stödja och bidra till att utveckla medlemmarnas verksamhet. SKL fungerar som ett nätverk för kunskapsutbyte och samordning. SKL ger service och professionell rådgivning inom alla de frågor som kommuner, landsting och regioner är verksamma inom.

SKL Kommentus AB är dotterbolag till SKL och bedriver primärt verksamhet inom områdena inköp och HR. Inom inköpsområdet bedrivs bland annat en nationell inköpscentral med ramavtal för varor och tjänster samt konsultverksamhet bestående av stöd och utbildningar inom inköp och upphandling. Inom HR-området tillhandahåller man

digitala tjänster för beslutsfattare inom arbetsrättsområdet samt litteratur, avtal och blanketter. Kunderna finns inom den kommunala och landstingskommunala sektorn.

SKL Kommentus ägs av Sveriges Kommuner och Landsting (98 procent) samt av 256 kommuner, landsting och regioner.

Gemensam patientnämnd för hela Sörmland är en fristående, opartisk instans dit patienter, anhöriga och personal helt kostnadsfritt kan vända sig för att få hjälp med problem som uppstått i kontakten med vård, vid behandling eller i omsorgen. Strängnäs kommun ingår i gemensam patientnämnd med länets kommuner.

Den gemensamma nämnden för vård, omsorg och hjälpmedel är en gemensam nämnd för länets kommuner tillsammans med Landstinget Sörmland. Nämnden ansvarar bland annat för verksamhet rörande hjälpmedelsförsörjning, FOU Sörmland, Vård- och omsorgscollege på regional nivå.

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård (NSV)

Nämnden är gemensam för Landstinget Sörmland och länets nio kommuner, med landstinget som värdkommun.

Av det fastställda reglementet framgår att nämnden har driftansvar för

- Hjälpmedelscentralen med ansvar för länets hjälpmedelsförsörjning
- FoU i Sörmland
- Regionalt Vård- och Omsorgscollege

Vidare ska nämnden följa upp och föreslå utveckling av samverkansmöjligheter till huvudmännen inom följande gemensamma målgrupper:

- Barn och unga som behöver särskilt stöd
- Riskbruk, missbruk och beroendevård
- Äldre
- Personer med funktionsnedsättning
- Personer med psykisk ohälsa och sjukdom

Mälardalsrådet är en ideell och politiskt styrd organisation som arbetar för en internationellt konkurrenskraftig och hållbar storstadsregion som är attraktiv att leva och verka i. Mälardalsrådet har 57 kommuner och 5 regioner och landsting som ordinarie medlemmar. Rådets roll är att vara en storregional mötesplats för medlemmarna, kommuner och landsting i Stockholm-Mälarenregionen. Dess uppgift är också att vara forum för samverkan mellan politik, näringsliv och akademi.

Mälarens vattenvårdsförbund är en ideell förening med närmare 50 medlemsorganisationer vars syfte är att bidra till ett bättre underlag för samhällsplanering och annan verksamhet av betydelse för vattenförhållandena i Mälaren. Genom förbundet förbättras möjligheterna att följa upp miljömål och initiera miljöförbättrande åtgärder.

Leader Södermanland är en ideell förening som arbetar för att främja, bedriva och samordna lokalt- och regionalt utvecklingsarbete i enlighet med leadermetoden. Leader är en metod för lokalt ledd utveckling av landsbygden och Leader Södermanland är ett gränsöverskridande samarbete som samlar offentlig, privat och ideell sektor för att gemensamt arbeta för utvecklingen av området. Föreningen tar vid efter Leader Inlandet, som kommer att avvecklas. Det blir en utökning av det geografiska området i perioden 2014-2020, jämfört med tidigare. Leader Södermanland sträcker sig över tre län och åtta kommuner i landskapet Södermanland. De kommuner som ingår är Eskilstuna, Flen, Gnesta, Katrineholm, Kungsör, Nykvarn, Strängnäs och Vingåker.

Riksbyggens bostadsrättsförening *sidensvansen* består av 40 bostäder varav Strängnäs kommun äger 38 stycken. De resterande två ägs av Riksbyggen ekonomisk förening samt Svenska Byggnadsarbetarförbundet. Bostadsrättsföreningen utgör äldreboendet Mariagården i Strängnäs kommun och bostadsrättslägenheterna hyrs i sin tur ut till brukarna.

Inera ägs av SKL Företag, landsting, regioner och kommuner. Genom att erbjuda kompetens inom digitalisering stödjer Inera ägarnas verksamhetsutveckling. Inera koordinerar och utvecklar gemensamma digitala lösningar till nytta för invånare, medarbetare och beslutsfattare.

SVERIGES EKO KOMMUNER

Föreningen *Sveriges Ekokommuner* är en frivillig samarbetsorganisation för kommuner, landsting och regioner i form av en ideell förening för hantering av gemensamma strategiska frågor av betydelse för en långsiktig hållbar utveckling.

Sveriges Ekokommuner ska främja utvecklingen för ett hållbart samhälle utifrån en ekologisk grundsyn med en tydlig koppling till det ekonomiska och sociala perspektivet. De fyra hållbarhetsprinciperna utgör ramen för det hållbara samhället och föreningens verksamhet. Sveriges Ekokommuner ska vara en förebild och föregångare för landets övriga kommuner i arbetet för en hållbar utveckling på lokal nivå. Sveriges Ekokommuner ska vara opinionsbildare, pådrivare, det vill säga en tydlig lokal röst i miljöpolitiken, samt en kunskapsförmedlare av goda lokala exempel och stimulera erfarenhetsutbyte mellan lokala aktörer nationellt och internationellt.

Väsentliga personalförhållanden

Jämställdhet, mångfald och personalpolitik

Kommunens personalpolitik utgår ifrån ett antal styrande dokument där Brobygget och medarbetarpolicyn är de tyngsta. Det finns även en plan för lika rättigheter och möjligheter i arbetslivet, samt handlingsplan mot kränkande särbehandling och diskriminering. Planen för jämställdhet och mångfald kommer att revideras under 2018, utifrån diskrimineringsgrunderna.

Sjukfrånvaro

Från och med 2016 redovisas sjukfrånvaron enbart för månadsanställda, tidigare redovisning har inkluderat även timavlönade.

Sjukfrånvaron per sista december 2017 uppnår totalt för samtliga kommunens medarbetare 9,7 procent. Långtidsfrånvarons andel är 57,8 procent av total sjukfrånvaro. För 2016 var sjukfrånvaron 10,2 procent och långtidsfrånvaron andel var då 59,1 procent. Att sänka sjukfrånvaron är ett prioriterat långsiktigt arbete.

Socialnämndens verksamheter har fortfarande besvärande hög sjukfrånvaro, dock ser vi en positiv trend. Utbildningsnämndens sjukfrånvaro går i motsatt riktning.

Sjukfrånvaro	2013	2014	2015	2016	2017
Sjukfrånvaro totalt, andel (%)	6,4	7,0	9,6	10,2	9,7
- kvinnor	6,8	7,6	10,6	11,1	10,5
- män	4,4	4,8	5,6	6,5	6,8
Långtidsfrånvarons andel av total sjukfrånvaro (%)	44,0	47,0	59,2	59,1	57,8
Sjukfrånvaro anställda <30 år (%)	5,3	5,2	7,1	9,1	8,6
Sjukfrånvaro anställda 30-49 år (%)	5,9	7,0	9,7	10	9,5
Sjukfrånvaro anställda >50- år (%)	7,3	7,9	10,1	10,7	10,5

Åtgärder för att minska sjukfrånvaron

Implementering av nya rutiner och riktlinjer kring sjukfrånvaro och rehabilitering startades under 2015. All sjukanmälan görs via Medhelp, kommunens system för inrapportering av sjukfrånvaro. Systemet ger cheferna en sammanhållen dokumentation av samtliga rehabiliteringsärenden. Respektive chef får även tillgång till statistik på kort- och lång sjukfrånvaro, inrapporterade orsaker och hur korttidsfrånvaron fördelas under en arbetsvecka. MedHelp syftar även till att tydliggöra och förenkla chefens tidiga agerande i rehabiliteringsprocessen, så planeringen för återgång i arbete är aktiv. HR-specialisterna finns med i processen som stöd.

Arbetsmiljö och hälsa

Tre arbetsmiljöutbildningar för chefer och skyddsombud genomfördes under året. Dessa kommer genomföras kontinuerligt två gånger per år.

Hot och våld samt psykisk överbelastning är de största skadetyperna, om man lägger samman både det som faktiskt orsakat en skada och det som utgör en potentiell risk.

Friskvårdsförmånen består sedan den 1 januari 2017 av ett friskvårdsbidrag om 1 500 kr/medarbetare och år jämfört med 1 000 kr/medarbetare 2016.

Under 2017 har 29,9 procent av personalen utnyttjat hela eller en del av friskvårdserättningen 2017. Under 2016 var motsvarande siffra 26,6 procent.

Kompetensförsörjning

Det kan konstateras att det fortfarande är svårt att rekrytera vissa yrkesgrupper. Att hitta erfarna medarbetare inom framförallt de legitimerade yrkena inom hälso- och

sjukvård och omsorg, samt inom skolan är mer problematiskt nu än tidigare år. Handläggare till Samhällsbyggnadskontoret är andra mycket svårrekryterade grupper.

Ett övergripande arbete för strategisk kompetensförsörjning har tagits fram. Även en kommunövergripande marknadsföringsplan med övergripande aktiviteter har utförats i samarbete med kommunikationsavdelningen.

Medarbetare	2013	2014	2015	2016	2017
Månadsavlönad personal, antal	2 151	2 146	2 232	2 327	2 409
- kvinnor			1834	1905	1 969
- män			398	422	440
Årsarbetare inkl timavlönade, antal	2 078	2 067	2 066	2 132	2 436
Heltid tillsvidareanställningar totalt, antal	1 325	1 348	1 312	1 576	1 449
- kvinnor	1 067	1 082	1 051	1 229	1 155
- män	258	266	261	347	294

Genomsnittlig sysselsättningsgrad	2013	2014	2015	2016	2017
Total genomsnittlig sysselsättningsgrad	97	96	93	92	92
Kvinnor månadsanställda, andel (%)	91	91	92	91	91
Män månadsanställda, andel (%)	95	96	96	95	95

Åldersfördelning månadsavlönade	2013	2014	2015	2016	2017
Anställda -34 år, andel (%)	24	25	20	20	22
Anställda 35-54 år, andel (%)	47	46	52	52	52
Anställda 55+ år, andel (%)	29	28	28	28	26

Pensionsavgångar

Under året har 54 medarbetare lämnat kommunen på grund av uppnådd pensionsålder.

Lönebildning och förhandlingar

Strängnäs kommun, likväl som många andra kommuner, står inför flera rekryteringsutmaningar vad gäller flera bristyrken där konkurrensen är hög. Detta kan medföra att lönenivåerna drivs upp utifrån rådande marknadskrafter. Kostnadslöneökningen för kommunen som helhet motsvarar ca 2,5 procent.

En väl grundad lönebildningsprocess är särskilt viktig, och har under året arbetas fram och implementerats. En partsammansatt arbetsgrupp har utarbetat en lönepolicy som fastställdes i kommunstyrelsen i januari 2018.

Finansiell analys av kommunen

Metod för finansiell analys

Grunden till den finansiella analysen är RK-modellen som utvecklats av Kommunforskning i Västsverige. Modellen utgår från fyra viktiga finansiella perspektiv; resultat, kapacitet, risk samt kontroll. Analysen av resultatet visar om det finns obalanser i utvecklingen av intäkter och kostnader för året och över tid. Möjligheter att möta finansiella svårigheter på lång sikt visas genom analys av kapaciteten. Analysen av risker visar om det finns faktorer som kan påverka kommunens resultat och kapacitet negativt. Vilken kontroll kommunen har över den ekonomiska utvecklingen avgörs genom att analysera budgetföljsamheten. Målsättningen är att utifrån dessa perspektiv kunna bedöma om kommunen når upp till god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

Diagram och tabeller visar utfall över en femårsperiod för att ge en bild av utvecklingen över tid och möjlighet till en grov trendbedömning. Analysen däremot har fokus på utvecklingen under verksamhetsåret som gått och närmast föregående år.

Resultat

Årets resultat

Årets resultat inklusive ianspråktagande av medel som öronmärkts under egna kapitalet är 68,9 miljoner kronor. Resultatet är 30,4 miljoner kronor bättre än budgeterat resultat om 38,5 miljoner kronor. I årets resultat ingår inga jämförelsestörande poster.

Resultatet enligt kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning (KS/2017:86) är 77,0 miljoner kronor, vilket motsvarar 4,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, att jämföras med budgeterat överskott om 2,0 procent. Enligt riktlinjerna justeras årets resultat med de kostnader som nyttjats av tidigare års avsättningar för särskilda ändamål vid beräkning av årets resultatmål i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag. Under 2017 har 8,1 miljoner kronor nyttjats av tidigare års avsatta medel under eget kapital för; digitalisering, attraktiv arbetsgivare, tidiga insatser för barn och elever, långsiktig ekonomisk planering, arbetsmarknadsfond samt balansenheterens upparbetade resultat.

Skatteintäkterna är 18,8 miljoner kronor högre än den skatteprognos som låg till grund för Årsplan 2017. Av dessa avser 8,7 miljoner kronor Byggbonus för 2017, ett generellt statsbidrag som regeringen har infört till kommuner för att öka bostadsbyggandet. Högkonjunktur och sysselsättningsutveckling under 2017 har bidragit till högre skatteunderlagstillväxt vilket påverkat skatteintäkterna.

Centralt budgeterade pensionsmedel redovisar ett överskott på 5,0 miljoner kronor. Det har funnits osäkerheter i pensionsprognoser och budgetering av två pensionsavtal från 2014, OPF-KL för förtroendevalda politikernas pensioner och AKAP-KL för personer födda efter 1986. Särskild avtalspension för brandmän i utryckningstjänst är ytterligare ett avtalsområde där det funnits osäkra pensionsprognoser. I budget fanns också en beräkning för justering av RIPS-räntan under 2017 som inte genomförts.

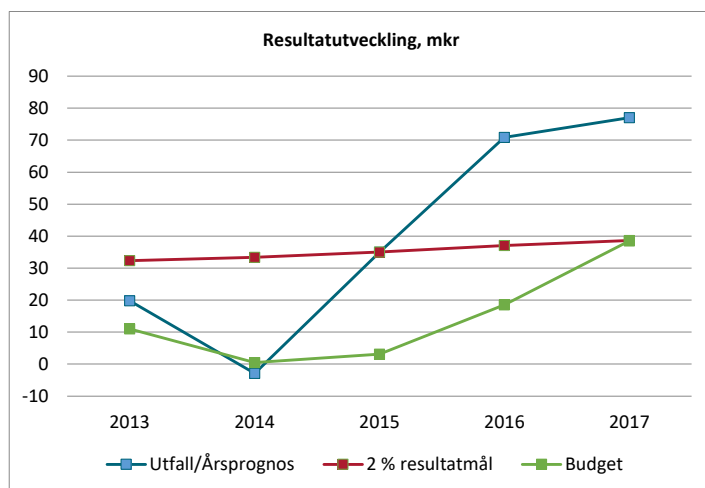
Centralt budgeterade medel för ökade lokalkostnader för ny-, till- och ombyggda lokaler redovisar ett överskott på 5,4 miljoner kronor på grund av förskjutningar i tidplaner för färdigställande.

Finansnettot blev 4,5 miljoner kronor bättre än budget. Lägre räntekostnader samt en överskottsutdelning från Kommuninvest på 1,8 miljoner kronor som inte budgeterats är förklaring till överskottet.

Nämnderna totalt redovisar ett överskott på 7,7 miljoner kronor.

Resultatutveckling

Jämfört med 2016 har resultatet förbättrat med 6,2 miljoner kronor. Årets resultat, enligt kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning, om 77,0 miljoner kronor innebär att kommunen överträffar resultatmålet på 2 procent av skatteintäkterna. I ett längre perspektiv behövs ett resultat på lägst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag för att kommunen ska bygga upp ett eget kapital för att möta framtida konjunktur nedgångar, finansiera större investeringar och minska låneskulden per invånare.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

En förutsättning för god ekonomisk hushållning är en balans mellan utvecklingen av intäkter och kostnader i ett längre tidsperspektiv. Sverige är inne i en period av högkonjunktur med en hög ekonomisk tillväxt. Under nästa planperiod 2019-2021 förväntas tillväxten falla tillbaka. Det betyder att den starka skatteunderlagstillväxt kommunen haft under konjunkturuppgången nu förväntas dämpas betydligt. De kommande åren behöver verksamhetsplaneringen skärpas och bli allt effektivare.

Kommunens skatteintäkter ökade med 4,1 procent jämfört med föregående år. I skatteinnettoökningen ingår 8,7 miljoner kronor Byggbonus för 2017, ett generellt statsbidrag som regeringen har infört till kommuner för att öka bostadsbyggandet.

Kommunens nettokostnader inklusive finansförvaltningen har ökat med 69,5 miljoner kronor jämfört med föregående år, vilket motsvarar en nettokostnadsökningen med 3,9 procent.

Kommunen arbetar både med kortsiktig- och långsiktig ekonomistyrning för att dämpa nettokostnadsutvecklingen. Under 2016 gjorde kommun tillsammans med PwC gjort en långsiktig ekonomisk analys för perioden 2015-2030. Denna hanterar såväl förväntade driftkostnader som investeringar i lokaler och övrigt. Analysen visar att

kommunens nettokostnader kommer att öka snabbare än skatteintäkterna. Vidare visar analysen att kommunens behöver effektivisera sina driftkostnader med cirka 0,9 procent årligen för att klara framtida utmaningar, vilket motsvarar cirka 17,0 miljoner kronor per år.

Årets investeringar

Investeringensvolym, mkr	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kommunens investeringar, bruttoutfall	-84	-111	-83	-52	-90	-131
Investeringsbidrag	1	7	14	18	18	20
Kommunens investeringar, nettoutfall	-83	-105	-70	-34	-72	-111
Investeringensvolym, andel av skatteint, %	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Investeringensvolym netto/Skatteintäkter och generella statsbidrag	5,4%	6,4%	4,2%	1,9%	3,9%	5,7%

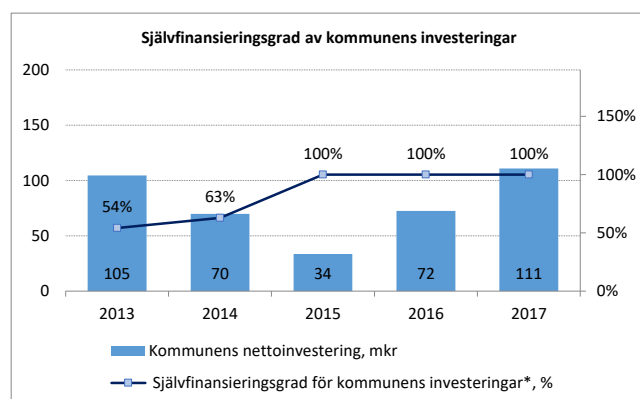
Kommunens investeringsbudget 2017 uppgick till 111,0 miljoner kronor. Av dessa är 32,0 miljoner kronor överförda från föregående år. I samband med bokslut 2016 begärde nämnderna att få överföra 45,0 miljoner kronor till 2017 men enligt kommunfullmäktiges beslut beviljades endast 70 procent av begärt belopp.

Kommunens investeringsvolym under 2017 uppgick till 131 miljoner kronor brutto, vilket är 41 miljoner kronor mer än under 2016, en ökning med 45 procent. Resecentrum och Larslunda gymnastikhall är de enskilt största investeringsprojektet. Kommunen har under 2017 erhållit investeringsbidrag om 20 miljoner kronor, samtliga inom teknik- och servicenämndens investeringsområden. Kommunens nettoinvesteringar som finansieras med skattemedel uppgick därmed till 111 miljoner kronor vilket motsvarar 5,7 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, en ökning med 1,8 procentenheter jämfört med 2016.

Resecentrum togs i bruk i december 2017 och projektet beräknas att vara helt färdigt under 2018 och prognosen för hela projektet förväntas ge ett överskott på 0,7 miljoner kronor.

Självfinansieringsgrad

Självfinansieringsgraden av investeringarna mäter hur stor andel av investeringarna som har finansierats med skattemedel och investeringsbidrag. En självfinansieringsgrad på 100 procent innebär att kommunen har självfinansierat samtliga investeringar som genomförda under året.

* Årets resultat plus avskrivningar i procent av kommunens nettoinvesteringar.

Avskrivningar

Investeringar leder till ökade kostnader i form avskrivningar som är kommunens periodiserade kostnad för investeringar. Avskrivningar baseras på tillgångarnas anskaffningsvärde och tillgångarnas bedömda nyttjandeperiod. Avskrivningskostnaderna under 2017 uppgick till 59 miljoner kronor vilket är en ökning med 3 miljoner kronor

jämfört med 2016. Avskrivningskostnaderna motsvarar 3,1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, en ökning med 0,1 procentenheter jämfört med 2016.

Exploateringar

Exploateringar kan ses som kommunens lager av mark till försäljning. Vid ingången av 2017 belastades exploateringsprojekten av en total investeringsutgift på 82,8 miljoner kronor. Dessa utgifter är investeringar som gjorts i de olika projekten för bland annat allmänna anläggningar, planeringskostnader och inköp av mark. Vid utgången av 2017 var investeringsutgiften totalt 98,8 miljoner kronor.

Exploateringar, mkr	Utfall 2017	Budget 2017	Avvikelse resultat
Ingående värde	82 759	92 504	
Årets inkomster	-29 426	-46 857	
Årets utgifter	27 424	26 820	
Aktiveringar	-5 864	0	
Skuldförd gatukostnadsersättning	14 920	0	
Vinst	9 813	8 200	1 613
Förlust	-813	0	-813
Utgående värde	98 813	80 667	800
Avkastning	10,9%	8,9%	

För 2017 uppgick exploateringsprojektens samlade inkomster till 29,4 miljoner kronor och utgifterna till 27,4 miljoner kronor. Nettoresultatet för avslutade projekt och fastighetsförsäljningar uppgick till 9,0 miljoner kronor. Avkastningen på nedlagda investeringskostnader inom exploateringsprojekten för 2017 blev därmed 10,9 procent. Målsättningen inom exploateringsverksamheten är en genomsnittlig avkastning om 15 procent på nedlagda investeringar, under en löpande treårsperiod.

Kapacitet

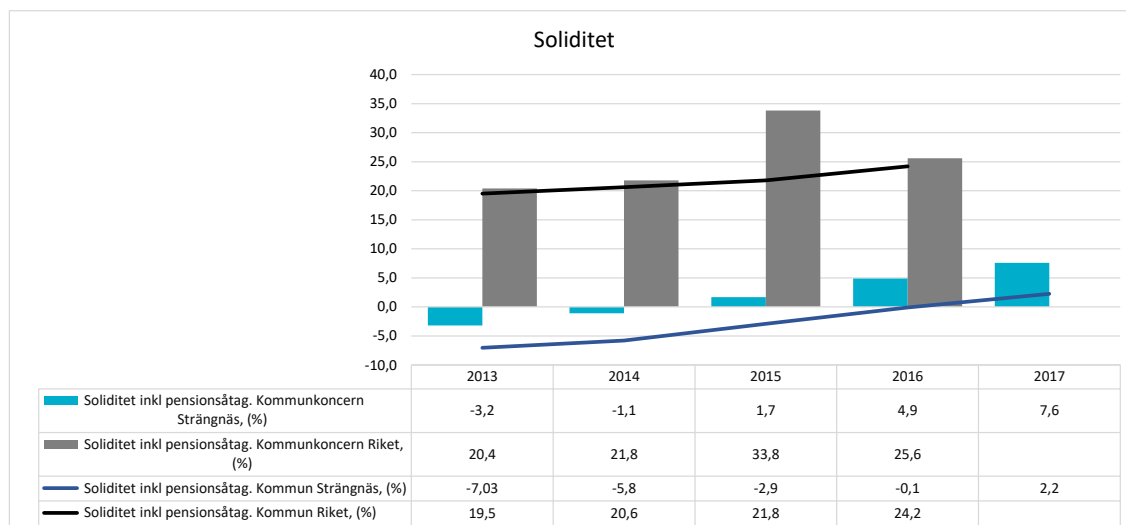
Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Det visar i vilken utsträckning kommunens tillgångar har finansierats med eget kapital respektive lån. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period utvecklas i positiv riktning. En förbättrad soliditet innebär att kommunen minskar sin skuldsättningsgrad och därigenom ökar sitt finansiella handlingsutrymme inför framtiden.

För att möjliggöra jämförelse med andra kommuner och riksgenomsnittet har kommunens soliditetmått anpassats så att det överensstämmer med Kommun- och landstingsdatabasen, Kolada.

Strängnäs kommunkoncerns soliditet inklusive pensionsåtagande uppgår till 7,6 procent vid årets slut, främst till följd av bra resultat under 2016 och 2017. Soliditeten har

sedan 2013 förbättrats från negativ till positiv, men är låg jämfört med snittet i riket som 2016 låg på cirka 25,6 procent.

Soliditeten påverkas främst av koncernens totala låneskuld och självfinansiering av investeringar i verksamheten. För att soliditeten ska förbättras krävs att kommunen etablerar en långsiktig resultatnivå på lägst 2 procent av skatteintäkterna samt att bolagen uppfyller den ekonomiska delen i ägardirektiven.

Kommunalskatt

Strängnäs kommun har haft oförändrad skattesats sedan 2010 och har med sina 21,73 procent den tredje lägsta skatten bland kommunerna i Sörmlands län. Den genomsnittliga skattesatsen i länet uppgår till 21,93 procent. Den genomsnittliga skattesatsen i sju strukturellt jämförbara kommuner¹ uppgår till 20,77 procent medan den genomsnittliga skattesatsen i riket är 20,75 procent.

Risk

Ränte- och finansieringsrisk

Kommunens riktlinjer för finansförvaltning anger hur finansiella risker ska begränsas och hanteras.

Med ränterisk avses risken att en förändring av marknadsräntorna påverkar räntenettet negativt. Enligt kommunstyrelsens riktlinjer för finansförvaltning ska den genomsnittliga räntebindningstiden ligga inom intervallet 2 - 6 år och maximalt 50 procent av skuldportföljen ska ligga till förfall inom ett år. Den genomsnittliga räntebindningstiden är 3,45 år vilket är en minskning med 0,33 år jämfört med föregående år (2016: 3,78 år). Andelen förfall inom ett år är 39 procent. Snitträntan har minskat något och är nu 1,69 procent (2016: 1,74 procent). På kort sikt innebär en procents ökning av marknadsräntorna att koncernens räntekostnader ökar med cirka 7,4 miljoner kronor.

¹ Strukturellt jämförbara kommuner; Kävlinge, Upplands Väsby, Nynäshamn, Kungälv, Hudiksvall, Stenungsund, Ale

Med finansieringsrisk menas risken för att inte kunna refinansiera lån eller ta upp ny finansiering när behov uppstår. Enligt riktlinjerna får maximalt 50 procent av lånestocken förfalla inom ett år och kapitalbindningen får inte understiga 2 år. Andel kapitalförfall inom 1 år är 34 procent och den genomsnittliga kapitalbindningstiden uppgår till 2,00 år (2016: 2,08 år).

Den starka konjunkturen har bidragit till att inflationen varit nära 2 procent en tid. För att inflationen ska ligga kvar vid målet även framöver behövs en fortsatt expansiv penningpolitik enligt riksbanken. Riksbankens direktion beslutade därför i december att hålla reporäntan oförändrad på minus 0,50 procent och räknar med att börja höja räntan i långsam takt i mitten av 2018. De låga räntenivåerna har påverkat räntekostnaderna positivt.

Likviditet ur ett riskperspektiv

Kassalikviditet är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts.

Kassalikviditet (%)	2013	2014	2015	2016	2017
Likvida medel	1	42	116	244	335
Kortfristiga fordringar	151	137	138	219	170
Kortfristiga skulder	291	281	347	412	465
Kassalikviditet, %	52	64	73	112	109

Vid värde 100 % har kommunen betalningsförmåga motsvarande kortfristiga ekonomiska åtaganden.

Kassalikviditeten har förbättrats de senaste åren. Förbättringen 2015 och 2017 härrör framförallt från kommunen medan förbättringen 2016 främst härrör från SFAB. Kommunen har en medveten likviditetsplanering utifrån gällande räntelägen där likviditet ses i relation till kommunens räntekostnader för de långfristiga skulderna. Kommunen har även en koncernkontokredit på 100 mkr som nyttjas i denna planering. Målet är att ha en god betalningsförmåga till så låg kostnad som möjligt.

Goda resultat och en väl avvägd investeringstakt för den skattefinansierade verksamheten har medfört att likviditeten och soliditeten nu samtidigt stärks. Det är resultatet av ett långsiktigt målinriktat arbete med god ekonomisk hushållning och av en tydlig målsättning att minska låneskulden.

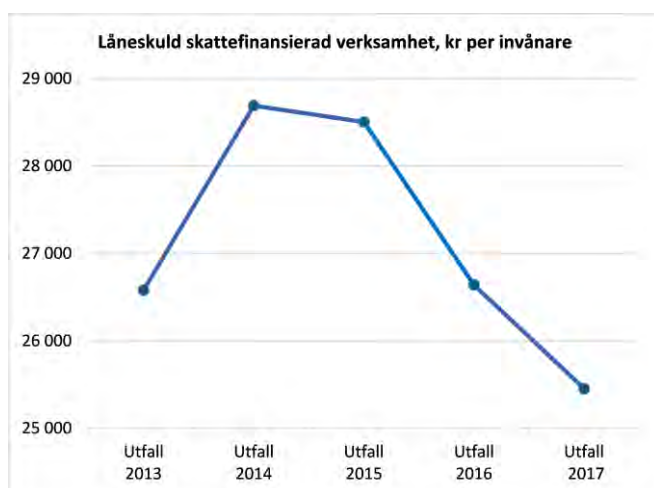
Låneskuld

Kommunens och de kommunala bolagens lånebehov tillgodoses till största delen av upplåning via kommunens internbank. Koncernens samlade låneskuld uppgår till 2,6 miljarder kronor varav 2,3 miljarder kronor upplånas genom internbanken. Kommunen har vidareutlånat allt utom 20 miljoner kronor till bolagen. Koncernens lån hos banker och kreditinstitut har minskat med 45,0 miljoner kronor sedan årsskiftet. Kommunen har amorterat 30 miljoner kronor och SEVAB har amorterat 15 miljoner kronor.

Lån hos banker/kreditinstitut, mkr	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017
Kommunen	50	100	100	50	20
SFAB	838	872	872	872	872
Lån skattefinansierad verksamhet	888	972	972	922	892
SBAB	430	430	460	490	490
SEVAB	843	843	843	873	873
SEVAB, borgensåtagande	337	401	386	372	357
Lån kommunkoncernen totalt	2 497	2 646	2 661	2 657	2 612

Låneskuld per invånare, kr	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017
Antal invånare 31 december	33 389	33 878	34 102	34 609	35 045
Låneskuld skattefinansierad verksamhet, kr per invånare	26 581	28 691	28 503	26 640	25 453
Låneskuld totalt koncern, kr per invånare	74 777	78 097	78 019	76 772	74 533

SFAB:s låneskuld på 872,0 miljoner kronor avser lån för kommunens verksamhetsfastigheter och har effekt på kommunens hyreskostnader. Det är således räntekostnader för kommunen och SFAB:s låneskuld som finansieras med skattemedel. Kommunen har som mål att minska låneskulden för skattefinansierad verksamhet och skulden har minskat med 1 187 kronor per invånare under 2017, främst till följd av kommunens amortering.

Borgensåtagande

Kommunen har tecknat borgen för lån till egna bolag, men även för andra externa verksamheter. Kommunens samlade borgensåtagande för lån uppgår till 361,1 miljoner kronor, vilket är en minskning med 14,6 miljoner kronor i förhållande till 2016. Kommunen har inte infriat några borgensåtaganden under 2017 och det finns inga indikationer på att så skulle behöva ske inom de kommande åren.

Kommunens borgensåtagande, mkr	2013	2014	2015	2016	2017
Egna bolag	336,7	400,8	386,5	372,0	357,9
Småhus	1,0	0,8	0,7	0,6	0,3
Föreningar	3,8	3,5	3,3	3,1	2,9
Övrigt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt borgensåtagande	341,5	405,0	390,5	375,7	361,1

Från och med 2014 ingår SEVAB till 100 procent i koncernen mot tidigare 80 procent vilket är förklaringen till kommunens ökade borgensåtagande mellan 2013 och 2014.

Pensionsmedel och pensionsförpliktelser

De totala pensionsförpliktelserna 2017 uppgår till 772 miljoner kronor, varav 537 miljoner kronor avser åtaganden som är äldre än 1998. Kommunen har återlånat allt för att finansiera verksamheten. Kommunen har inga finansiella placeringar avseende pensionsförpliktelserna utan pensionsutbetalningarna finansieras årligen som en driftskostnad i resultatet.

Årets pensionskostnader inklusive löneskatt uppgår till 97,6 miljoner kronor (2016 uppgick kostnaden till 93,9 miljoner kronor), vilket motsvarar 5,1 procent av skatteintäkterna. Utbetalningar från pensionsåtaganden äldre än 1998 uppgår 2017 till 32,9 miljoner kronor exklusive löneskatt, vilket motsvarar 1,7 procent av skatteintäkterna, vilket även är den beräknade andelen framöver.

	Värde 2017	Värde 2016
Pensionsförvaltning, tkr		
Avsättning, inkl särskild löneskatt, för pensioner och liknade förpliktelser*	235	223
Ansvarförbildelser, inkl särskild löneskatt**	537	562
Total pensionsförpliktelse	772	785
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel	0	0
Återlånade medel***	772	785

* Pensionsförpliktelser som inarbetats från och med 1998 och som skall redovisas i balansräkningen.

** Pensionsförpliktelser som inarbetats före 1998 och som inte skall redovisas i balansräkningen.

*** Skillnaden mellan totala pensionsförpliktelser och förvaltade pensionsmedel, angivna till marknadsvärde.

Kontroll

Utfall i förhållande till budget

En viktig del i den finansiella kontrollen utgörs av kommunens budgetföljsamhet. En budgetavvikelse under 1,0 procent anses som god budgetföljsamhet.

Utfallet för nämnderna totalt är ett överskott på 7,7 miljoner kronor, vilket totalt motsvarar en budgetavvikelse på 0,4 procent. Av kommunens sju politiska nämnder, med kommunfullmäktige inräknat redovisar fyra nämnder överskott och tre nämnder negativa avvikelser.

Budgetavvikelse	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
Styrelse/nämnd	mkr	mkr	mkr	mkr	mkr	%	%	%	%	%
Kommunfullmäktige			1,6	0,6	0,6			18,6	8,0	12,9
Kommunstyrelse			2,9	0,6	0,9			2,6	0,5	0,7
Barn- och utbildningsnämnd			10,4	12,0	-0,8			1,3	1,5	-0,1
Socialnämnd			-11,6	17,9	7,9			-1,8	2,6	1,1
Kultur- och fritidsnämnd			0,0	0,0	-0,2			0,0	0,1	-0,3
Samhällsbyggnadsnämnden			1,2	2,1	1,2			6,8	11,6	5,7
Teknik- och servicenämnd			5,9	0,1	-1,9			4,7	0,1	-1,5
Avvikelse nämnderna totalt	-8,4	-28,9	10,4	33,4	7,7	-0,5	-1,8	0,6	1,9	0,4

Kommunfullmäktige och dess verksamheter - utfallet är ett överskott på 0,6 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse på 12,9 procent. Avvikelsen beror främst på lägre kostnader för arvoden än budgeterat.

Kommunstyrelsen - redovisar en positiv avvikelse med 0,9 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse med 0,7 procent. Avvikelsen beror på vakanta tjänster, outnyttjade medel för särskilda insatser samt intäkter av engångskaraktär.

Barn- och utbildningsnämnden - redovisar ett underskott på 0,8 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse på -0,1 procent. Barn och elevtalen i de kommunala förskole- och skolverksamheterna har under flera år minskat till förmån för de fristående aktörer. Skolor med få elever per årskurs drabbas särskilt av detta då ett lågt elevtal ofta ger ogynnsamma delningstal, vilket gör det svårt att använda resurserna på ett effektivt sätt. Förutsättningar som ytterligare försvårar är exempelvis den stora

elevrörlighet som råder. Denna medför att det är svårt för verksamheterna att göra en långsiktigt hållbar planering. Det är också svårt att snabbt ställa om organisationen vid större elevtapp.

Sammantaget har barn- och utbildningsnämnden ansökningar om riktat statsbidrag för verksamhetsåret 2017 omfattat 69,2 miljoner kronor och fått beviljats 48,9 miljoner kronor. Det beviljade beloppet är taket för vad som kan rekvireras från Skolverket utifrån faktiska kostnader kopplat till varje statsbidrag. Flertalet statsbidrag löper per läsår varför de måste redovisas under flera kalenderår (såsom 16/17, 17/18).

Socialnämnden - redovisar en positiv avvikelse med 7,9 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse med 1,1 procent. Hälso- och sjukvårdsinsatser för äldre och insatser till äldre i ordinärt boende redovisar underskott övriga verksamheter redovisar överskott. Det som bidragit till överskottet är främst minskade volymer, vakanta tjänster och att verksamheter inte kommit igång som planerat.

Under 2017 har socialnämnden beviljats riktade statsbidrag motsvarande 11,8 miljoner kronor. En övervägande del av bidragen kommer från Socialstyrelsen, utöver dessa har nämnden mottagit bidrag från SKL, Länsstyrelsen och Europeiska socialfonden.

Socialnämnden har även erhållit ersättning från Migrationsverket som finansierat nämndens kostnader för flyktningmottagandet.

Kostnaden för försörjningsarbete har minskat i förhållande till föregående år till följd av färre antal hushåll i behov av bistånd.

Kultur- och fritidsnämnden - redovisar ett underskott på 0,2 mkr, vilket motsvarar en budgetavvikelse på 0,3 procent. Underskottet beror på kostnader i samband med avyttring av Strängnäs museums föremålssamling.

Under 2017 har nämnden beviljats externa bidrag motsvarande 1,3 miljoner kronor där en övervägande del riktats till Kulturskolan och sommaraktiviteter för barn och unga.

Samhällsbyggnadsnämnden - redovisar ett överskott på 1,2 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse på 5,7 procent. Vakanta tjänster är den främsta orsaken till budgetavvikelsen.

Teknik- och servicenämnden - redovisar en negativ avvikelse med 1,9 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse på -1,5 procent. Verksamheter exklusive balanserade resultat redovisar ett överskott på 1,2 miljoner kronor. Överskottet beror bland annat på att vakanser och sjukfrånvaro delvis inte hars ersatts med vikarier, lägre driftskostnader för verksamheternas anläggningar samt högre intäkter inom nämndens olika verksamheter.

Verksamheterna med balanserade resultat redovisar ett underskott på 3,1 miljoner kronor. Fordonsverksamheten redovisar ett överskott på 0,1 miljoner kronor. Måltidsservice redovisar ett underskott med 3,0 miljoner kronor vilket beror på högre kostnader för livsmedel, transporter och personal. Vinterväghållningen redovisar ett underskott på 0,2 miljoner kronor.

Underskotten för balansenheter Måltidsservice och Vinterväghållning kommer att balanseras mot tidigare års upparbetade överskott. Fordonsenhetens redovisade överskott hanteras genom en ny avsättning inom eget kapital.

Prognossäkerhet

En god prognossäkerhet innebär att kommunen har goda förutsättningar att anpassa sig till förändrade förutsättningar under året.

Prognosavvikelse	Feb	Mar	Apr	Maj	Aug	Sep	Okt	Utfall
Styrelse/nämnd								
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,3	0,6
Kommunstyrelse	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8	1,2	1,2	0,9
Barn- och utbildningsnämnd	0,0	0,0	-4,1	-4,1	0,0	0,0	0,0	-0,8
Socialnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,3	5,0	7,9
Kultur- och fritidsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,0	-1,0	-1,0	-0,2
Samhällsbyggnadsnämnden	0,0	0,7	0,7	0,7	0,9	0,9	1,1	1,2
Teknik- och servicenämnd	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6	-2,1	-2,1	-1,9	-1,9
Avvikelse nämnderna totalt	-1,6	-0,9	-5,0	-5,0	-0,1	1,7	4,7	7,7
Finansförvaltningen	-1,8	2,2	-3,1	-3,1	8,9	10,7	5,6	2,0
Pensioner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	1,0	1,0	0,0
Skattenetto	6,3	6,3	6,2	6,2	4,7	4,7	6,2	18,8
Finansnetto	1,0	1,0	3,3	3,3	3,3	3,3	3,6	4,5

Nämndernas sammantagna resultat är ett överskott på 7,7 miljoner kronor. Med undantag för socialnämnden är utfallet i paritet med den prognos som lämnades i augusti, nämndernas prognossäkerhet får därmed i huvudsak betraktas som god.

De budgetposter som återfinns under finansförvaltningen är svåra att prognostisera då underlaget oftast baseras på bedömningar från andra. Till exempel hyreskostnader för nya lokaler där prognosen baseras på andras bedömning av när nya lokaler är färdiga att tas i bruk. När det gäller investeringsbidrag finns det en stor osäkerhet i om, när och till vilket belopp investeringsbidrag beviljas. Prognosen för avskrivningar baseras på nämndernas investeringsprognos under året.

Pensionsprognosen baseras i huvudsak på prognoser från kommunens pensionsförvaltare. Det har funnits osäkerheter i pensionsprognoserna under året.

SKL:s skatteprognoser har varierat under året.

För finansnettot är utfall bättre än prognosen i augusti. Förändringarna beror på lägre räntekostnader och överskottsutdelning från Kommuninvest.

Utfallet för finansförvaltningen och finansnetto avviker jämfört med den prognos som lämnades i augusti och prognossäkerhet får därmed betraktas som svag.

Korta fakta om Strängnäs kommun

Fem år i sammandrag

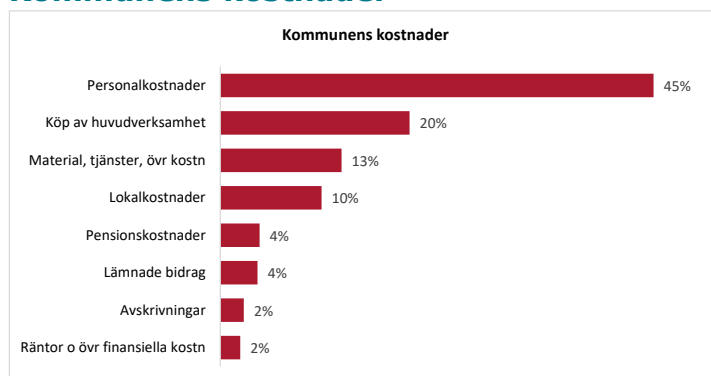
Nyckeltal	2013	2014	2015	2016	2017
Antal invånare 31 dec	33 389	33 878	34 102	34 609	35 045
Skattesats, kommun	21,73	21,73	21,73	21,73	21,73
Skattesats, kommun och landsting	32,50	32,50	32,50	32,50	32,50
Finansiella nyckeltal, kommunen	2013	2014	2015	2016	2017
Resultatet enl riktlinjer för god ekonomisk hushållning, mkr*	20	-3	35	71	77
Nettoinvesteringar, mkr	105	70	34	72	111
Investeringarnas självfinansieringsgrad	54%	63%	100%	100%	100%
Soliditet inkl pensionsåtag, Strängnäs kommun (%)	-7,0	-5,8	-2,9	-0,1	2,2
Soliditet inkl pensionsåtag, Strängnäs kommunkoncern (%)	-3,2	-1,1	1,7	4,9	7,6
Nämndernas bruttokostnad, mkr**	1 965	2 032	2 099	2 604	2 692
Nämndernas budgetavvikelse	-8	-29	10	33	8
Antal årsarbetare, inkl timavlönade	2 078	2 067	2 066	2 132	2 436

* Enligt riktlinjerna justeras årets resultat med de kostnader som nyttjats av tidigare års avsättningar för särskilda ändamål
 **Från och med 2016 ingår BUN:s nämndinterna poster avseende elevpeng i driftredovisningen, totalt 385 mkr.

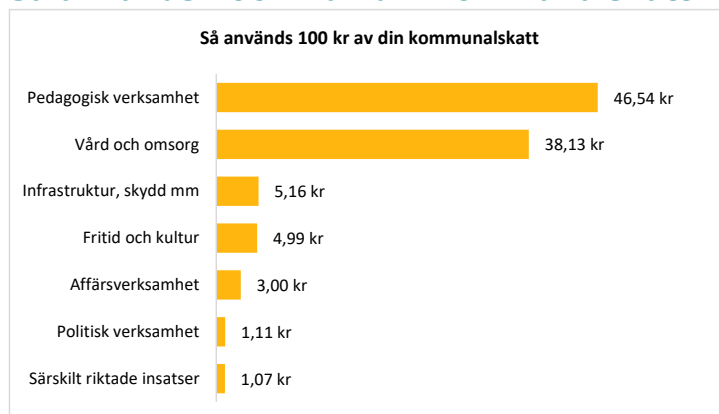
Kommunens inkomster

Kommunens kostnader

Så används 100 kr av din kommunalskatt

Finansiella rapporter

RESULTATRÄKNING (tkr)

	Not		Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
	koncern	kommun	2017	2016	2017	2016
Verksamhetens intäkter	1	11	821 249	863 081	379 160	372 538
Verksamhetens kostnader	2	12	-2 400 823	-2 376 162	-2 191 400	-2 110 273
Avskrivningar	3	13	-176 691	-168 766	-58 956	-55 924
Verksamhetens nettokostnader			-1 756 264	-1 681 848	-1 871 196	-1 793 659
Skatteintäkter		14	1 684 450	1 606 329	1 684 450	1 606 329
Generella statsbidrag och utjämning		15	246 010	247 225	246 010	247 225
Finansiella intäkter	4	16	7 415	5 887	59 429	63 775
Finansiella kostnader	5	17	-49 870	-54 175	-49 787	-54 006
Resultat före extraordinära poster			131 741	123 419	68 905	69 664
Extraordinära intäkter	35		0	18 000	0	0
Extraordinära kostnader			0	0	0	0
Skatt			-13 314	-21 088	-	-
Årets resultat	6	18	118 427	120 331	68 905	69 664

KASSAFLÖDESANALYS (tkr)

			2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Den löpande verksamheten						
Årets resultat			118 427	120 331	68 905	69 664
Justering för ej likviditetspåverkande poster	7	19	197 066	192 796	69 827	59 647
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital			315 493	313 126	138 732	129 312
Ökning (-)/minskning (+) av kortfristiga fordringar			53 720	-25 852	48 965	-81 329
Ökning (+)/minskning (-) av kortfristiga skulder			28 262	82 635	52 162	65 103
Ökning (-)/minskning (+) av exploateringstillgångar			-16 054	-4 206	-16 054	-4 206
Ökning (-)/minskning (+) av förråd			2 893	2 694	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten			384 314	368 396	223 806	108 879
Investeringsverksamheten						
Investeringar i anläggningstillgångar	20,21		-438 511	-257 398	-274 762	-72 483
Avyttrade och utrangerade tillgångar	20,21		18 872	34 320	14 196	1 109
Investering i finansiella anläggningstillgångar			-105	0	-43	0
Avyttrade finansiella tillgångar			0	0	0	0
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	28		0	-10 911	0	-10 911
Omklassificering av exploateringstillgångar	23		-5 864	0	-5 864	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten			-425 608	-233 989	-266 473	-82 285
Finansieringsverksamheten						
Nyupptagna lån		29	0	10 000	0	60 000
Amortering			-44 402	-14 017	-30 000	-50 000
Utlåning till koncernbolag		29	0	0	0	-60 000
Amortering från koncernbolag			0	0	0	0
Kostnadsersättning och investeringsbidrag		29	176 829	-2 160	176 829	-2 160
Förändring koncernkonto		22,29	0	0	-15 760	151 073
Ökning (-)/minskning (+) av långfristiga fordringar		22	161	-773	1 666	1 666
Återbetald utlåning		22	950	950	950	950
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			133 538	-6 000	133 684	101 529
Årets kassaflöde			92 243	128 408	91 017	128 123
Likvida medel vid årets början			244 140	115 731	243 742	115 618
Likvida medel vid årets slut			336 383	244 139	334 759	243 742

BALANSRÄKNING (tkr)

	Not		2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
	koncern	kommun				
Tillgångar						
Anläggningstillgångar						
Immateriella anläggningstillgångar			3 961	6 130	0	0
Materiella anläggningstillgångar						
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	20		3 841 495	3 586 023	755 595	548 113
Maskiner och inventarier	21		112 232	116 722	82 169	82 177
Finansiella anläggningstillgångar	22		115 597	116 604	2 526 814	2 480 842
Summa anläggningstillgångar			4 073 285	3 825 479	3 364 577	3 111 132
Omsättningstillgångar						
Exploateringsstillgångar	23		98 813	82 759	98 813	82 759
Förråd, mm			8 643	11 536	0	0
Fordringar	24		252 375	306 095	170 191	219 156
Kassa och bank	25		336 383	244 140	334 759	243 742
Summa omsättningstillgångar			696 214	644 529	603 763	545 657
Summa tillgångar			4 769 499	4 470 008	3 968 340	3 656 789
Eget kapital						
	8	26	898 930	780 503	626 563	557 657
Därav årets resultat			118 427	120 331	68 905	69 664
Avsättningar						
Avsatt till pensioner	27		235 329	223 812	234 819	223 194
Andra avsättningar	9	28	101 042	92 183	0	754
Summa avsättningar			336 371	315 995	234 819	223 949
Skulder						
Långfristiga skulder	10	29	2 811 927	2 679 500	2 642 339	2 462 725
Kortfristiga skulder		30	722 271	694 009	464 620	412 458
Summa skulder			3 534 198	3 373 509	3 106 959	2 875 183
Summa eget kapital, avsättningar och skulder			4 769 499	4 470 008	3 968 340	3 656 789
Ansvarsförbindelser						
Pensionsförpliktelser	31		537 427	561 575	537 427	561 575
Borgensåtaganden	32		4 244	4 843	361 074	375 736
Operationella leasingavtal	33		7 680	9 070	7 680	9 070
Hysesavtal för verksamhetsfastigheter	34		398 000	434 130	608 437	639 987
Summa ansvarsförbindelser			947 351	1 009 619	1 514 618	1 586 368

NOTER (tkr)

Resultaträkning koncern

	2017	2016
1. Verksamhetens intäkter		
Avgifter	66 263	61 932
VA och avfallsavgifter	130 604	119 156
Hyror och arrenden	143 446	140 058
Elnät och energiförsäljning	203 129	262 656
Statliga bidrag och övriga bidrag	204 662	205 807
Övriga intäkter	73 145	73 471
<i>därav jämförelsestörande poster</i>	0	0
Summa	821 249	863 081
2. Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader	-1 228 331	-1 162 627
<i>därav jämförelsestörande poster</i>	0	0
Köp av verksamhet	-470 408	-466 777
Bidrag	-93 031	-92 838
Hyror	-95 384	-49 286
Material, tjänster o övr kostnader	-513 668	-604 634
Summa	-2 400 823	-2 376 162
3. Avskrivningar		
Immateriella anläggningstillgångar	-2 290	-2 288
Maskiner och inventarier	-25 370	-26 318
Fastigheter och anläggningar	-149 030	-140 160
Summa	-176 691	-168 766
4. Finansiella intäkter		
Ränteintäkter	277	394
Övriga finansiella intäkter	4 838	4 299
Andel i intresseföretags resultat	2 300	1 194
Summa	7 415	5 887
5. Finansiella kostnader		
Räntekostnader	-49 397	-52 332
Övriga finansiella kostnader	-473	-1 843
Summa	-49 870	-54 175
6. Årets resultat		
Strängnäs Kommun	68 905	69 664
SEVAB Strängnäs Energi AB	27 850	16 620
Strängnäs Fastighets AB	23 761	36 136
Elimineringar koncerninterna poster	-2 089	-2 089
Summa	118 427	120 331

Kassaflödesanalys koncern

	2017-12-31	2016-12-31
7. Justering för		
ej likvidpåverkande poster		
Årets av- och nedskrivningar	176 691	168 766
Förändring pensionsavsättning	11 517	3 202
Förändring övriga avsättningar	8 859	20 827
Summa	197 066	192 796

Balansräkning koncern

	2017-12-31	2016-12-31
8. Eget kapital		
Ingående eget kapital	780 503	660 172
Årets resultat	118 427	120 331
Summa	898 930	780 503
varav:		
Strängnäs kommun	626 562	557 657
SEVAB Strängnäs Energi AB	177 901	150 050
Strängnäs Fastighet AB	234 333	210 572
Eliminering koncerninterna poster	-139 866	-137 775
Summa	898 930	780 504
9. Andra avsättningar		
Avsättning Citybanan	0	754
Latent skatt	76 845	67 231
Övriga avsättningar	24 197	24 197
Summa	101 042	92 182
10. Långfristiga skulder		
Strängnäs Kommun	2 642 339	2 462 725
SEVAB Strängnäs Energi AB	1 216 012	1 230 414
Strängnäs Fastighets AB	1 362 000	1 362 000
Elimineringar koncerninterna poster	-2 408 423	-2 375 639
Summa	2 811 927	2 679 500

Resultaträkning kommun

	2017	2016
11. Verksamhetens intäkter		
Avgifter	67 966	63 457
Hyror och arrenden	43 041	41 703
Statliga bidrag och övriga bidrag	204 180	204 989
Övriga intäkter	63 972	62 388
<i>därav jämförelsestörande poster</i>	0	0
Summa	379 160	372 538
12. Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader	-1 182 898	-1 119 479
<i>därav jämförelsestörande poster</i>	0	0
Köp av verksamhet	-470 408	-466 777
Bidrag	-93 031	-92 838
Lokalkostnader	-251 773	-252 200
Material, tjänster o övr kostnader	-193 289	-178 979
Summa	-2 191 400	-2 110 273
13. Avskrivningar		
Immateriella tillgångar	-120	0
Maskiner och inventarier	-22 033	-22 626
Fastigheter och anläggningar	-36 803	-31 379
Nedskrivning av anläggningar	0	-1 648
Nedskrivning av maskiner och inv	0	-270
Summa	-58 956	-55 924

NOTER (tkr)

14. Skatteintäkter	2017	2016
Preliminär skatteinbetalning	1 689 687	1 611 934
Preliminär slutavräkning	-7 044	-7 020
Slutavräkning föregående år	1 806	1 415
Summa	1 684 450	1 606 329
15. Generella statsbidrag och utjämning	2017	2016
Inkomstutjämning	194 283	183 306
Kostnadsutjämning	-5 731	4 532
Stukturbidrag	0	0
LSS utjämning	-29 832	-23 679
Regleringsavgift/bidrag	-337	-1 166
Kommunal fastighetsavgift	64 850	61 494
Generella bidrag från staten	22 777	22 739
Summa	246 010	247 225
16. Finansiella intäkter	2017	2016
Ränteintäkter från dotterbolag	46 769	51 587
Övriga finansiella intäkter	12 660	12 188
Summa	59 429	63 775
17. Finansiella kostnader	2017	2016
Räntekostnader lån	-86	-820
Räntor koncernlån dotterbolag	-46 769	-51 587
Övriga finansiella kostnader	-2 931	-1 600
Summa	-49 787	-54 006
18. Årets resultat utredning av balanskravet	2017	2016
Årets resultat ¹⁾	68 905	69 664
Procent av skattenetto	3,57%	3,76%
Realisationsvinster	-1 521	-3 837
Justering realisationsvinster	0	0
Årets resultat efter balanskravsjustering	67 384	65 827
Resultatutjämningsreserv	0	0
Balanskravsresultat	67 384	65 827
Procent av skattenetto	3,49%	3,55%
<i>Synnerliga skäl:</i>		
Resultatbalanserade verksamheter ¹⁾	3 101	1 181
Nyttjade medel eget kapital ¹⁾	5 040	0
Resultat efter synnerliga skäl	75 525	67 008
Procent av skattenetto	3,91%	3,62%
Resultat god ekonomisk hushållning ¹⁾	77 046	70 845
Procent av skattenetto	3,99%	3,67%

¹⁾ God ekonomisk hushållning enligt KS/2017:86.
Vid beräkning av uppfyllnad av resultatmål i förhållande till skattenettet justeras årets resultat med poster under rubriken synnerliga skäl.

Kassaflödesanalys kommun

<i>Nya öronmärkningar i eget kapital:</i>	2017	2016
Fond för vinterväghållning	0	-1 500
Digitalisering	0	-11 000
Attraktiv arbetsgivare	0	-4 000
Tidiga insatser barn och elever	0	-1 000
Långsiktig ekonomisk planering	0	-2 000
Nya öronmärkningar, enligt beslut	-19 500	0
Resultat efter öronmärkning	57 546	51 345
Procent av skattenetto	2,98%	2,77%
19. Justering för ej likvidpåverkande poster	2017-12-31	2016-12-31
Årets av- och nedskrivningar	58 956	55 924
Förändring pensionsavsättning	11 625	3 232
Förändring övriga avsättningar	-754	492
Uppskrivningsfond	0	0
Summa	69 827	59 647

Balansräkning kommun

20. Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2017-12-31	2016-12-31
Anskaffningsvärde	827 143	818 056
Årets nyanskaffningar	282 998	27 937
Försäljning/utrangering	-42 826	-18 850
Summa anskaffningsvärde	1 067 315	827 143
Ackumulerade avskrivningar	-304 780	-288 765
Försäljning/utrangeringar	28 630	15 364
Årets avskrivningar	-36 803	-31 379
Summa ack avskrivningar	-312 953	-304 780
Pågående anläggningar	1 233	25 750
Summa	755 595	548 113
<i>Spec. av anläggningstyper</i>	2017-12-31	2016-12-31
Markreserv	33 768	33 768
Verksamhetsfastigheter	201 461	201 810
Fastigheter för affärsverksamhet	1 880	2 041
Svealandsbanan	254 267	32 886
Publika fastigheter	262 984	251 856
Fastigheter för annan verksamhet	2	2
Pågående anläggningar	1 233	25 750
Summa	755 595	548 113
21. Maskiner och inventarier	2017-12-31	2016-12-31
Ingående balans	81 576	79 393
Årets nyanskaffningar	20 036	25 129
Försäljning/utrangeringar	0	-320
Årets avskrivningar	-22 033	-22 626
Summa	79 579	81 576
Pågående maskiner o inventarier	2 590	601
Summa	82 169	82 177

NOTER (tkr)

22. Finansiella anläggningstillgångar	2017-12-31	2016-12-31	26. Eget kapital	2017-12-31	2016-12-31
<i>Aktier och andelar:</i>			Ingående eget kapital	557 657	487 993
SEVAB Strängnäs Energi AB	39 001	39 001	Andelar kommuninvest	0	0
Strängnäs Fastighets AB	100 000	100 000	Årets resultat	68 905	69 664
Inera AB	43	0	Summa	626 563	557 657
Sörmlands kollektivtrafikmyndighet	1 744	1 744	<i>varav resultatutjämningsreserv</i>	0	0
SKL Kommentus AB	2	2	<i>varav örönmärkt eget kapital:</i>		
Sörmlands turismutveckling AB	6	6	Balansenhet - Måltidsverksamhet	-597	2 438
Energikontoret i Mälardalen AB	30	30	Balansenhet - Säkerhetsfond	392	431
Kommuninvest ekonomiska förening ²⁾	30 490	30 490	Balansenhet - Fordonsverksamhet	731	594
Bostadsrätter	760	760	Balansenhet - Vinterväghållningsst	1 336	1 500
Summa	172 076	172 033	Strängås utvecklingsarena	938	938
<i>Aktiverat bidrag:</i>			Översiktsplan	1 145	1 145
Medfinansiering Citybanan	33 314	34 979	Arbetsmarknadsfond	454	2 651
<i>Långfristiga fordringar:</i>			Projektmedel	360	360
SEVAB Strängnäs Energi AB	873 000	873 000	Utvecklingsfond	6 355	6 355
Strängnäs Bostads AB	490 000	490 000	Digitalisering	9 320	11 000
Strängnäs Fastighets AB	872 000	872 000	Atraktiv arbetsgivare	4 000	4 000
Koncernkonto SEVAB	48 545	0	Tidiga insatser barn och elever	1 000	1 000
Koncernkonto SBAB	0	0	Långsiktig ekonomisk planering	837	2 000
Sa förmedlade lån till dotterbolag	2 283 545	2 235 000	Nya örönmärkningar, enl beslut	19 500	0
Summa	2 321 424	2 273 829	Summa	45 771	34 412
Riksbyggen BRf Sidensvansen	31 979	32 929	% av innevarande års skattenetto	2,37%	1,86%
Förlagslån Kommuninvest	5 900	5 900	27. Avsatt till pensioner	2017-12-31	2016-12-31
Summa långfristiga fordringar	2 321 424	2 273 829	Ingående avsättning	146 694	143 462
Summa anläggningstillgångar	2 526 814	2 480 842	Pensionsutbetalningar	-5 179	-5 147
²⁾ Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening avser totalt inbetalt andelskapital.			Nyintjänad pension	15 292	8 502
23. Exploateringar	2017-12-31	2016-12-31	Ränte- och basbeloppsuppräknings	1 882	554
Ingående värde	82 759	78 553	Förändring löneskatt	2 271	631
Årets inkomster	-29 426	-13 696	Övrigt	-2 641	-1 308
Årets utgifter	27 424	15 507	Summa	158 319	146 694
Aktiveringar	-5 864	0	Pensionsfond (inkl. löneskatt)	76 500	76 500
Skuldförd gatukostnadsersättning	14 920	240	Summa	234 819	223 194
Vinster	9 813	4 991	Antal visstidsförordnanden	3	4
Förluster	-813	-2 836	Aktualiseringsgrad, %	97,0	96,0
Summa	98 813	82 759	28. Andra avsättningar	2017-12-31	2016-12-31
24. Fordringar	2017-12-31	2016-12-31	Avsättning Citybanan	0	754
Kundfordringar	21 137	19 977	Summa	0	754
Fordringar hos staten	84 001	122 104	29. Långfristiga skulder	2017-12-31	2016-12-31
Uppl intäkter, förutbet kostnader	64 957	76 977	Koncernkonto ⁵⁾	0	0
Övriga fordringar	96	98	Skulder till banker/kreditinstitut	2 255 000	2 285 000
Summa	170 191	219 156	Summa	2 255 000	2 285 000
25. Kassa och bank	2017-12-31	2016-12-31	Koncernkto SEVAB Strängnäs Energi	0	10 138
Koncernkonto ³⁾	334 452	242 508	Koncernkto Strängnäs Bostads AB	36 094	16 586
Övriga likvidkonton	308	1 233	Koncernkto Strängnäs Fastighet AB	137 330	113 915
Summa	334 759	243 742	Summa	2 428 423	2 425 639

NOTER (tkr)

Därav förmedlade lån till kommunens bolag	2017-12-31	2016-12-31
SEVAB Strängnäs Energi AB	-873 000	-873 000
Strängnäs Bostads AB	-490 000	-490 000
Strängnäs Fastighets AB	-872 000	-872 000
Summa	-2 235 000	-2 235 000
Kommunens andel långfr. skulder	20 000	50 000

³⁾ Koncernkontofördelning	2017-12-31	2016-12-31
Strängnäs Kommun	-161 028	-101 870
SEVAB Strängnäs Energi AB	0	-10 138
Strängnäs Fastighets AB	-137 330	-113 915
Strängnäs Bostads AB	-36 094	-16 586
Summa koncernkonto	-334 452	-242 508

Skuld för kostnadsersättning och investeringsbidrag	213 915	37 087
Summa långfristiga skulder	2 642 339	2 462 725

30. Kortfristiga skulder	2017-12-31	2016-12-31
Leverantörsskulder	76 581	96 708
Personalens skatter och avgifter	38 876	38 610
Skulder till staten	27 040	23 782
Upplupna pensionskostnader	58 601	57 794
Upplupna personalkostnader	94 966	94 676
Uppl kostnader, förutbet intäkter	168 227	100 543
Övriga kortfristiga skulder	329	346
Summa	464 620	412 458

Ansvarsförbindelser kommun

31. Pensionsförpliktelser	2017-12-31	2016-12-31
Ingående pensionsförpliktelse varav avsättning	638 075	663 415
Pensionsutbetalningar	-27 193	-25 739
Nyintjänad pension	-581	6 800
Ränte- och basbeloppsuppräknings	12 100	5 130
Förändring löneskatt	-4 715	-4 947
Övrigt	-3 759	-6 584
Utgående pensionsförpliktelse varav avsättning	613 927	638 075
Summa	537 427	561 575

Antal visstidsförordnanden 5 2

32. Borgensåtaganden ^{4, 5)}	2017-12-31	2016-12-31
Kraftvärmeverk/SEVAB	357 411	371 428
Föreningar	2 900	3 050
Egnahemsägare och bostadsrättsbostadsfinansiering	253	640
Pensionsåtagande/SEVAB	510	618
Summa	361 074	375 736

⁴⁾ Strängnäs kommun har 2007-02-26, KF paragraf 39, ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för **Kommuninvest i Sverige AB's** samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 288 kommuner som per 2017-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressvtal som reglerer fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt innspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Strängnäs Kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2017-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige ABs totala förpliktelser till 342.483.929.484 kr och totala tillgångar till 349.243.746.321 kr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 2.406.466.768 kr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 2.460.460.485 kr.

⁵⁾ Sörmlands Kollektivtrafikmyndighet

Kommunen är medlem med 6 % andel i Sörmlands Kollektivtrafikmyndighet som i november 2015 ingick ett borgensåtagande såsom för egen skuld för AB Transitios låneförpliktelser. Medlemmarna har vid varje tidpunkt del i förbundets tillgångar och skulder med sin andel enligt förbundsordningen. Per 2017-12-31 motsvarade kommunens andel av borgensåtagandet 114 669 239 kr.

33. Operationella leasingavtal	2017-12-31	2016-12-31
förfaller inom ett år,	4 827	4 468
senare än ett år men inom fem år,	2 853	4 601
senare än fem år	0	1
Summa	7 680	9 070

under 2017 betalda leasingavgifter 3 798 tkr

34. Hyresavtal för verksamhetsfastigheter	2017-12-31	2016-12-31
förfaller inom ett år,	223 331	213 756
senare än ett år men inom fem år,	334 106	318 268
senare än fem år	51 000	107 963
Summa	608 437	639 987

35. Extraordinära intäkter	2017-12-31	2016-12-31
Återförd nedskrivning avseende byggnad och mark Strängnäs Fastighets AB	0	18 000

DRIFTREDOVISNING

Nämnd	(tkr)	Intäkter	Kostnader	Netto- kostnad	Budget	Budget- avvikelse ¹	Netto- kostnad 2016
Kommunfullmäktige		33	-4 102	-4 069	-4 669	600	-7 455
Kommunstyrelse		36 726	-162 429	-125 703	-126 601	898	-113 445
Barn- och utbildningsnämnd		503 989	-1 320 859	-816 870	-816 086	-784	-794 396
Socialnämnd		209 538	-894 565	-685 027	-692 878	7 852	-660 561
Kultur- och fritidsnämnd		4 698	-48 566	-43 867	-43 718	-150	-41 270
Samhällsbyggnadsnämnd		19 569	-38 938	-19 369	-20 545	1 176	-15 714
Teknik- och servicenämnd		95 423	-222 106	-126 682	-124 807	-1 875	-128 520
Summa nämnder		869 977	-2 691 565	-1 821 588	-1 829 304	7 716	-1 761 361
Finansförvaltningen		14 150	39 304	53 454	59 146	-5 691	65 624
Pensioner		0	-44 107	-44 107	-49 100	4 993	-41 999
Summa driftredovisning		884 127	-2 696 367	-1 812 240	-1 819 258	7 018	-1 737 736
Avgår interna intäkter/kostnader		-504 968	504 968	0	0	0	0
Verksamhetens intäkter/kostn.		379 160	-2 191 400	-1 812 240	-1 819 258	7 018	-1 737 736
Avskrivningar		0	-58 956	-58 956	-59 000	44	-55 924
Skattenetto		1 966 360	-35 900	1 930 460	1 911 658	18 802	1 853 554
Finansnetto		59 429	-49 787	9 642	5 100	4 542	9 769
Resultat		2 404 949	-2 336 043	68 905	38 500	30 405	69 664
Reserverat i eget kapital ¹⁾		0	8 109	8 109	0	8 109	1 181
Resultat enligt god ekonomisk hushållning¹⁾		2 404 949	-2 327 934	77 014	38 500	38 514	70 845
Procent av skattenetto				4,0%	2,0%		3,8%

1) Enligt riktlinjer för god ekonomisk hushållning i Strängnäs kommun (KS/2017:86) justeras årets resultat med kostnader, som tidigare år har avsatts för särskilda ändamål, vid beräkning av uppfyllnad av årets resultatmål i förhållande till skatteintäkterna.

INVESTERINGSREDOVISNING

Nämnd	Total Budget 2017 (tkr)	Inkomst 2017	Utgift 2017	Nettoutfall 2017	Förslag till ombudgetering	
					Återstår	2018
Kommunstyrelse	-48 400	0	-61 465	-61 465	-13 065	-13 242
varav Resecentrum	-30 764	0	-52 742	-52 742	-21 978	-21 978
Barn- och utbildningsnämnd	-11 000	0	-8 194	-8 194	2 806	2 528
Socialnämnd	-4 000	0	-3 431	-3 431	569	569
Kultur- och fritidsnämnd	-1 500	0	-1 286	-1 286	214	161
Samhällsbyggnadsnämnd	-1 600	0	-254	-254	1 346	895
Teknik- och servicenämnd	-44 500	20 261	-56 390	-36 129	8 371	8 366
Summa investeringar	-111 000	20 261	-131 021	-110 760	240	-723
Investeringar där investeringsbidrag erhållits		Investerin gsbidrag		Nettoutfall 2017		
Resecentrum		163 204		-163 204		
Vallbyvägen		232		-232		
Kvarnbergaleden		65		-65		
Östra Strandvägen		375		-375		
Nabbgatan		125		-125		
Summa investeringar		164 001		-164 001		
Investeringar inom exploateringsverskamheten		Investerin gsbidrag		Omklass- ificering		
Norra Finninge etapp 2		14 810		-5 864		
Eldsund		110		0		
Summa investeringar		14 920		-5 864		
Summa investeringar i anläggningstillgångar				-280 625		

EXPLOATERINGSREDOVISNING

Exploateringsprojekt (tkr)	Ingående balans						Utgående balans
	2017-01-01	Inkomst	Utgift	Investering	Bidrag	Resultat	2017-12-31
	(+)	(-)	(+)	(-)	(+)	(+)	(+)
Strängnäs och Tosterö							
Strängnäs-Lundby 2:1, Djupvik	456	2 175	10	0	0	1 708	0
Järnet 5 m.fl. Malmbymrådet	0	5 010	531	0	0	4 478	0
Gorsinge 1:1, Gorsingeskogen	15 027	0	2 682	0	0	0	17 709
Strängnäs 2:3, Sidöparken	293	575	230	0	0	0	-53
Strängnäs 2:1, 3:1, Norra Finninge	7 846	12 510	4 284	5 864	14 810	0	8 567
Eldsund 7:1, Norra övningsfältet	27 965	0	484	0	0	0	28 448
Strängnäs 3:1, Kilén-Lunda	1 088	2 100	17	0	0	0	-995
Västertull 1	427	0	6	0	0	0	432
Strängnäs 2:1, Resecentrum	12 111	307	139	0	0	0	11 942
Eldsund 6:6, 6:16, Etapp 1, Kasernområdet	4 349	0	-345	0	110	0	4 114
Strängnäs 2:1 Stationsområdet	11	0	0	0	0	0	11
Strängnäs 3:1 mfl Östra Stadss	175	0	153	0	0	0	328
Strängnäs 2:1 Södra stadsskoge	781	0	1 260	0	0	0	2 041
Strängnäs 2:1, Hemvärnsgården	34	0	35	0	0	0	69
Eldsund 6:16, Eldsundsviken	23	0	35	0	0	0	58
Strängnäs 3:1, kv. Järpen	429	0	927	0	0	0	1 356
Bresshammar 1:1, Stavlund	6 874	1 777	14 843	0	0	1 777	21 717
	77 888	24 454	25 292	5 864	14 920	7 963	95 746
Stallarholmen							
Toresunds-Sundby 1:30, Källarbacken	0	858	-4	0	0	862	0
Vannesta 3:18	470	1 458	0	0	0	988	0
Vannesta 1:21 mfl	0	0	236	0	0	0	236
	470	2 316	232	0	0	1 850	236
Mariefred och Åker							
Marielund 1:3, Läggesta Stationsområde	2 632	2 657	1 744	0	0	0	1 720
Gripsholm 4:124, Tredje backe	811	0	2	0	0	-813	0
Mariefred 2:33, Fågelsången	958	0	114	0	0	0	1 072
Gripsholm 4:5, Ekhov	0	0	11	0	0	0	11
Åkers Styckebruk 1:452, Skämby	0	0	29	0	0	0	29
	4 401	2 657	1 900	0	0	-813	2 831
Summa	82 759	29 426	27 425	5 864	14 920	9 000	98 813

Redovisningsprinciper

Lagar och normgivning

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning, RKR. Undantag redovisas under Avvikelser från redovisningsprinciper. Redovisningen för kommunens bolag upprättas i enlighet med Årsredovisningslagen. Koncernföretagens redovisningsprinciper är justerade till de kommunala regelverket före konsolidering.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen omfattar de bolag som Strängnäs kommun har ett betydande inflytande över och vars omfattning påverkar totalbilden av koncernens ställning. Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att kommunens anskaffningskostnader för aktier i dotterbolag har eliminerats mot dotterbolagets eget kapital. Proportionell konsolideringsmetod innebär att endast ägda andelar av kostnader, intäkter, skulder och fordringar medtas vid redovisning av koncernens ekonomiska ställning. Alla interna mellanhavanden av väsentlig betydelse har också eliminerats proportionellt. Bolagsskatt har redovisats som verksamhetens kostnad.

Intäkter

Skatteintäkter Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter redovisas i enlighet med RKR 4.2. Det innebär att skatteintäkterna redovisas det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av den skatteskyldige. Periodisering görs baserat på SKL:s decemberprognos.

Kostnader

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs med linjär avskrivning utifrån beräknad nyttjandeperiod baserad på anskaffningsvärdet. Tillgångar i form av mark, konst och pågående arbete skrivs inte av.

Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på ett behov, till exempel vid verksamhetsförändringar, teknikskiften och organisationsförändringar.

Avskrivningar görs månadsvis från och med månaden efter tillgången tas i bruk. Från och med 2014 tillämpas komponentavskrivning på anläggningar som har aktiverats under räkenskapsåret. För tillgångar anskaffade tidigare än 2014 har bedömningen gjorts att inga justeringar för avskrivningstider på ingående komponenter behöver göras.

Materiell anläggningstillgång: mark, byggnader, tekniska anläggningar, maskiner, inventarier, fordon. Följande kriterier ska vara uppfyllda: 1. Avsedda för stadigvarande bruk. 2. Nyttjandeperiod/ekonomisk livslängd på mer än tre år. 3. Värdet av tillgången ska uppgå till ett prisbasbelopp.

Immateriell tillgång: olika typer av rättigheter. Följande kriterier ska vara uppfyllda: 1. Identifierbar. 2. Icke-monetär - utan fysisk form. 3. En resurs över vilken kommunen har en kontroll och som förväntas ge kommunen ekonomiska fördelar eller servicepotential i framtiden, i form av framtida intäkter eller kostnadsminskningar eller vara av betydande värde för verksamheten under kommande år, dvs värdeskapande. 4. Gälla kostnader som är av betydande storlek i förhållande till kommunens totala kostnader, har ett varaktigt värde.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas i förekommande fall i not till resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och

som uppgår till ett väsentligt belopp. Posterna är inte extraordinära men viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder.

Avsättningar

Avsättning är en skuld som är oviss vad gäller förfallotidpunkt eller belopp. I Strängnäs kommun bokförs posterna avsättning till pensioner.

Pensioner Pensionsförmåner som intjänats från och med 1998 redovisas som avsättning och pensionsförmåner som intjänats till och med 1997 redovisas som ansvarsförbindelse. Samtliga pensioner redovisas inklusive löneskatt med 24,26 procent, i enlighet med Rådet för kommunal redovisning. Tillämpad beräkningsmodell är RIPS17.

Utbetalning av pensionsförmåner som intjänats till och med 1997 redovisas som kostnad i resultaträkningen. Visstidsförordnande som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Den avgiftsbestämda delen redovisas under kortfristiga skulder och utbetalning sker i mars nästkommande år.

Poster inom linjen

Poster inom linjen är ett redovisningsbegrepp som innebär att ställda säkerheter och ansvarsförbindelser inte ska ingå som skuld eller avsättning i balansräkningen utan ska anges i direkt anslutning därtill.

Ansvarsförbindelser Möjliga åtaganden där osäkerhet råder om beloppets storlek och/eller infriandegraden, redovisas som ansvarsförbindelser. Under ansvarsförbindelser återfinns kommunens borgensåtaganden, den del av pensionsåtaganden som är äldre än 1998 samt framtida leasing och hyresavgifter.

Avvikelser från redovisningsprinciper

RKR 7.1 Upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser och RKR 10.2 Avsättningar och ansvarsförbindelser Kommunen avviker från redovisningslagens KRL 5:4 rekommendation om redovisning av pensionsförpliktelser. Undantag har gjorts (år 2004-2008) för extra avsättning om totalt 76,5 miljoner kronor. De framtida pensionsutbetalningarna kommer att stiga under några år, och med beaktande av god ekonomisk hushållning är detta ett sätt att säkerställa dessa utbetalningar. Strängnäs kommun redovisar, med undantag för den extra avsättning, sina pensionsåtaganden för anställda enligt blandmodellen.

RKR 18 Intäkter från avgifter, bidrag och försäljning Enligt rekommendation ska investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningstillgångarnas respektive nyttjandeperiod. Sedan 2012 har gatukostnadsersättning/investeringsbidrag inom exploateringsverksamheten bokförts som långfristig skuld. Omräkning av tidigare års bidrag har inte skett.

Bilaga 1: Nämndernas bidrag till måluppfyllelsen

● Uppfyllt ● Delvis uppfyllt ● Inte uppfyllt

Mål – Samhälle	Nämnd	Bedömning
Vuxenutbildningen är en aktiv part i det lokala näringslivets personalutveckling.	BUN	●
Strängnäs kommun erbjuder attraktiva och tillgängliga kultur- och fritidsverksamheter.	KFN	●
I upphandlingar ska miljökrav tillgodoses i enlighet med miljöstrategin.	KS	●
Kommunens invånare och företag ska ha tillgång till bredband.	KS	●
Ett socialt hållbart samhälle uppnås och upprätthålls i kommunen genom att nämnden biträder kommunstyrelsen att leda det strategiska arbetet med folkhälsa, tillgänglighet, jämställdhet.	SBN	●
Nämnden ska tillsammans med andra aktörer verka för ett ökat bostadsbyggande, fördelat mellan kommundelarna enligt riktlinjerna och översiktsplanens utvecklingsstrategi	SBN	●
Nämnden ska verka för goda förutsättningar för verksamheter, service, handel och infrastruktur.	SBN	●
Stärka arbetet med integrationen.	SN	●
Stärka och utveckla samverkan och bygga nätverk mellan kommunen och externa aktörer.	SN	●
Antal utvecklade bränder i bostäder per 1 000 invånare ska minska.	TSN	●
Bidra till att cykel- och gångtrafik för pendling och fritid ökar.	TSN	●
Bidra till kommunens identitet som Mälarkommun.	TSN	●
Bidra till tillgänglighet och användning av kommunens stadsmiljö, friluftsområden och idrottsanläggningar.	TSN	●
I utformning av nya stads- och utemiljöer ges invånarna information och möjligheter att samverka i processen.	TSN	●
Invånarna ska få en god service från alla verksamheter.	TSN	●
Ledningsförmågan vid svåra påfrestningar för kontorets verksamheter ska stärkas och bli robustare.	TSN	●
Samarbetet mellan kommunala och fristående huvudmän har ökat på alla nivåer.	BUN	●
Kommunen ska ha en väl fungerande kollektivtrafik som bidrar till en positiv och hållbar utveckling.	KS	●
Kommunens tjänster och service ska finnas tillgängliga efter invånarnas behov.	KS	●
Stärka det lokala näringslivet för att skapa fler arbetstillfällen.	KS	●
En god miljö uppnås och upprätthålls i kommunen genom att nämnden leder det strategiska arbetet inom miljöstrategin och bedriver målinriktad tillsyn.	SBN	●

Mål – Samhälle	Nämnd	Bedömning
Nämnden ska verka för att lämna service, tjänster och information med hög kvalitet och god tillgänglighet.	SBN	
Andelen ekologiska varor inom måltidsservice verksamheter ska öka.	TSN	
Förtroendet bland invånarna ska öka.	KS	
Kommunen ska vara en trygg och säker plats att bo, verka och vistas i.	KS	
Mål – Utbildning	Nämnd	Bedömning
Kulturskolans utbud breddas för att ge ännu flera barn och unga förutsättningar att utveckla sina estetiska färdigheter och därigenom en livslång lust att lära.	KFN	
Ungdomsrådet upplever att de har inflytande.	KS	
Barn och unga ska beredas möjlighet till insyn och inflytande i nämndens arbete.	SBN	
Bidra till att eleverna upplever en bra måltidsmiljö.	TSN	
Alla verksamheter bedriver ett systematiskt arbete för att nå läroplanernas mål.	BUN	
Nämnden ska tillsammans med andra aktörer verka för en bättre lärmiljö.	SBN	
Stärka samverkan mellan förskola, skola och socialtjänst.	SN	
Ungdomars förutsättningar till vidare studier eller till ett första steg in i arbetslivet ska stärkas.	SN	
Bidra till att fler elever går eller cyklar till skolan.	TSN	
Mål – Vård och omsorg	Nämnd	Bedömning
Strängnäs kommuns folkbibliotekspersonal möter invånarna professionellt.	KFN	
Användning av välfärdsteknologi ska öka.	SN	
Förbättra möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att komma in på ordinarie arbetsmarknaden.	SN	
Öka brukarens delaktighet och inflytande i utveckling av verksamheterna.	SN	
Bidra till att brukarna inom äldreomsorgen upplever en bra måltidsmiljö.	TSN	
Bidra till att tryggheten ökar inom teknik- och servicekontorets verksamhetsområden.	TSN	
Barn- och utbildningsnämndens samtliga verksamheter samverkar effektivt med socialnämndens och landstingets verksamheter för att förebygga risk för, och sätta in åtgärder vid, utanförskap.	BUN	
Råden för seniorfrågor och funktionshinderfrågor upplever att de har inflytande inom sina verksamhetsområden.	KS	

Mål – Vård och omsorg	Nämnd	Bedömning
Nämnden ska tillsammans med andra aktörer verka för en bättre boendemiljö och matkvalitet för boende inom vård och omsorg.	SBN	
Tryggheten inom äldreomsorgen ska öka.	SN	
Mål – Medarbetare	Nämnd	Bedömning
Medarbetarna på kulturkontoret känner engagemang i sitt arbete.	KFN	
Invånare och brukare möter engagerade och kompetenta medarbetare.	SN	
Engagerade medarbetare är en förutsättning för att utveckla verksamheten.	BUN	
Alla är delaktiga i verksamhetsutvecklingen som bidrar till ständiga förbättringar och främjar goda exempel.	KS	
Medarbetarnas engagemang.	KS	
Nämnden ska verka för engagerade medarbetare och sjukfrånvaron ska minska.	SBN	
Sjukfrånvaron ska minska inom alla verksamheter.	SN	
Frisknärvaron bland barn- och utbildningsnämndens medarbetare ökar.	BUN	
Arbetsmiljön är gynnsam i syfte att främja hälsan och minimera riskerna för ohälsa och sjukfrånvaro.	KS	
Frisknärvaron ska öka.	TSN	
Mål – Ekonomi	Nämnd	Bedömning
Effektiv och rationell förvaltning.	KS	
Verksamheten ska bedrivas kostnadseffektivt och kostnaderna ska ligga i nivå med jämförbara kommuner.	SN	
Barn- och utbildningsnämnden har en resursfördelning som kompenserar för olikheter.	BUN	
Kommunstyrelsen ska ha en god ekonomisk hushållning genom väl fungerande ekonomisk styrning och uppföljning.	KS	
Verksamheten bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.	SBN	
Nämnden ska verka för god ekonomisk hushållning genom väl fungerande ekonomisk styrning och uppföljning.	TSN	
Kultur- och fritidsnämnden verkar för god ekonomisk hushållning genom en väl fungerande ekonomisk styrning och uppföljning	KFN	

Till kommunfullmäktige i Strängnäs kommun

Revisionsberättelse för år 2017

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder samt genom lekmannarevisorer verksamheterna i kommunens hel- och delägda bolag.

Granskningen har även omfattat de verksamheter som har bedrivits av de gemensamma nämnderna Överförmyndarnämnden, Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård samt Patientnämnden.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheterna bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll samt återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, kontroll och redovisning samt pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, kommunens revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Omfattning och inriktning samt resultat av vår granskning framgår av "Revisorernas redogörelse" och de granskningsrapporter som vi under 2017 överlämnat till kommunfullmäktige.

Måluppfyllelsen för år 2017 är svag – endast ett av fullmäktiges fem övergripande mål är uppfyllt. Uppföljning och analytisk utvärdering är nödvändiga delar i målstyrningen på alla nivåer.

Revisorerna har i flera år påpekat att den höga sjukfrånvaron är alarmerande och efterlyst kraftfulla åtgärder från kommunstyrelsen. De extremt höga sjuktalen har med största sannolikhet samband med hög personalomsättning och svårigheter att rekrytera. Vi konstaterar att det saknas tydlig styrning av personalpolitiken, och det ansvaret vilar helt på kommunstyrelsen

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit acceptabel.

Vi föreslår att fullmäktige riktar anmärkning mot kommunstyrelsen på grund av avsaknad av åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen för målet "Medarbetare".

Kommunstyrelsen har brustit i sin styrning, ledning, uppföljning och kontroll.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2017

Revisionsberättelsen är upprättad av samtliga valda revisorer i Strängnäs kommun.
Bertil Stensgård och Britt-Marie Björklund har inte deltagit i revisionen av kultur- och fritidsnämnden.

Dag Bremberg

Bertil Stensgård

Kjell Oretorp

Britt-Marie Björklund

Stefan Behrnetz

Bengt Hedengren

Lars Olson

Lennart Ceder

Arne Arvidsson

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Revisorernas redogörelse (1)

Förteckning över de sakkunnigas rapporter som successivt förmedlats till fullmäktige (2)

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i bolagen (3)

Granskningsrapporterna gällande överförmyndarnämnden, nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård samt patientnämnden överlämnas separat.

STRÄNGNÄS KOMMUN

Nygatan 10
645 80 Strängnäs
www.strangnas.se